

Glasnik MIRA

Godište VII. • Broj 6 • Međugorje • Lipanj 2012. • Cijena 2,5 KM / 10kn

*I danas vam s radošću dajem svoj
majčinski blagoslov
1981. – 2012.*

„Draga djeco!

I danas vas pozivam na obraćenje i svetost. Bog vam želi dati radost i mir preko molitve, ali vi ste, dječice, još daleko, navezani na zemlju i na zemaljske stvari. Zato vas pozivam iznova otvorite svoje srce i pogled prema Bogu i Božjim stvarima i radost i mir zavladat će u vašim srcima. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

25. svibnja 2012.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Radost i mir
vlč. Adalbert Rebić

31. obljetnica ukazanja
Kraljice Mira
Kličimo od radosti što smo
(su)dionici
fra Petar Vlašić

31. obljetnica ukazanja
Kraljice Mira
S Marijom
u treće tisućljeće
fra Ljudevit Rupčić

31. obljetnica ukazanja
Kraljice Mira
Milosno vrijeme
Ivan Bor

95. obljetnica ukazanja u
Fatimi
Andeo Euharistije

Odjeci u svijetu
Svi smo pozvani na mir
Chiara Perfetti

Marijina ukazanja – znakovi spasenja u nevoljama vremena

Dokora će puna dva stoljeća od značajnijih Marijinih ukazanja u Europi. Sva ta ukazanja – priznata i nepriznata – te poruke koje su s njima povezane odlikuju se time što u njima nema banalnosti, koještarija ni sporednosti, stvari koje bi se ticale samo vidjelaca ili bi bile od značenja samo za njih. Ne. Sva ukazanja izriču bitne istine Kristove poruke te temeljne istine kršćanske vjere i kršćanskoga života.

fra Tomislav Pervan

Neki smo se dan spominjali devedeset pete obljetnice Marijinih ukazanja u portugalskom mjestu Fatima malim nepismenim pastirima Luciji, Jacinti i Franji. Prevratničke, 1917. godine, Marija im se ukazivala šest puta, od 13. svibnja do 13. listopada. Veliki svjetski rat, dotada neviđena svjetska klaonica, još je bjesnio svom žestinom, a ruski revolucionari na čelu s Lenjinom u travnju su te iste godine prebačeni iz Švicarske u plombiranom, blindiranom vlaku preko njemačkoga teritorija u Petrograd (potonji Lenjingrad) gdje su se iskricali i započeli sa svojim revolucionarnim djelovanjem, huškanjem i napaljivanjem mnoštva protiv cara i vlasti. Neslužbeno se tvrdi da su u Berlinu dobili desetke milijuna maraka za svoj prevratnički pothvat, tako da se Nijemci ne mogu oprati od sukrivnje u ruskom revolucionarnom prevratu. Revolucija je uslijedila za nešto više od pola godine i cijelim se ruskim carstvom širi nasilje, teror, komunistička strahovlada, što će potrajati sljedećih sedamdeset godina u tzv. Sovjetskom Savezu.

Fotografiju na naslovnici snimila Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

► Odgovor Neba

Marijina ukazanja u Fatimi mogu se tumačiti kao odgovor Neba na taj ljudski, odnosno pakleni bezbožni komunistički plan. Taj svjetski rat te ruski Oktobar potrli su dvije zadnje europske monarhije koje su nosile kršćanski predznak, a sa sobom su povukli u smrt više od stotine milijuna ljudskih žrtava. Svoj je teror Lenjin pravdao terorom koji se dogodio i u Engleskoj za Cromwella 1649., koji je postupao gotovo genocidno prema Irima i Škotima te za Francuske revolucije g. 1793., kad je Francuskom vladao teror i gotovo genocid nad katoličkom pokrajinom Vendée. Svojim je govorima zapaljavao rad-

ničku klasu i nije bilo teško uputiti ih na barikade i na ubijanje neistomišljenika.

Bezbožna masonerija, koje je član bio i sam Lenjin, uzima konce sudbine svijeta u svoje ruke. Marija vidiocima u Fatimi govori o *Rusiji koja će svijetom prosuti svoj bezbožni nauk*, makar njih troje bijaše nepismeno i nikada nisu čuli za Rusiju. Marija se predstavlja kao Kraljica Krunice i poziva sve na obraćenje, na molitvu krunice, na posvetu njezinu Bezgrješnom Srcu. Vidioci imaju vicima i Skotima te za Francuske revolucije g. 1793., kad je Francuskom vladao teror i gotovo genocid nad katoličkom pokrajinom Vendée. Svojim je govorima zapaljavao rad-

tajnu te njezin teološki tumač iz pera kard. Ratzingera, potonjega Benedikta XVI. Marija obećava kako će na kraju njezino Srce ipak trijumfirati.

Skoro cijelo minulo stoljeće proteklo je u znaku i komunizma, ali i fatimskih poruka, u nadmetanju Neba i Pakla, Marije i Zmaja. Na kraju je krajem osamdesetih godina, za pape Ivana Pavla II., Poljaka na Petrovoj stolici, koji je sve svoje odluke – i kao bogoslov, i kao svećenik, i kao pomoćni biskup Krakova, i kao nadbiskup Krakova te potom kao Petrov nasljednik – donosio nakon duboke i proživljene molitve. Sam je govorio kako su *njegove odluke sazrijevale* pred Marijinim likom, u Marijinim svetištima, a svoj je život i svoje pastirsko djelovanje stavljao trajno pod geslo: *Totus Tuus – Sav Tvoj, o Marijo!* Stoga je i imao u svome papinskome grbu veliki križ i slovo M, jer mu je život protekao u znaku križa te Marije pod križem. Može se reći kako je uz pomoć ovoga Pape Marija zakucala čavle u mrtvački kovčeg komunizma.

Totus tuus ego sum

Poglavito su se protivni duhovi uznemirili kad se Marija ukazala 24. lipnja 1981., četrdeset dana nakon atentata na Ivana Pavla II. 13. svibnja 1981., na Crnici – Podbrdu u Bijakovićima. Na sami dan Fatimske Gospe – 13. svibnja – turski plaćenik, profesionalni *killer*, Ali Agca, ispalio je na Trgu svetoga Petra u Rimu iz neposredne blizine iz ubojita oružja više metaka koji su prema svim prosudbama morali po Papu biti smrtonosni. Papu je u gužvi spasilo to što se nagnuo prema nekom djetetu i jedan je metak za dlaku promašio glavnu arteriju, kralješnicu i životne organe. Sam je metak u Papinu tijelu napravio neobičan luk. Brzi kirurški zahvat u Papinu sportskom organizmu spriječio je da Sveti Otac iskrvari. A kirurg koji ga je operirao posljuje je samomu Papi komentirao cijeli slučaj: “Čini se nevjerojatnim, ali metak je za dlaku fuknuo pokraj životnih organa i načinio neobičnu krivulju. Čini se kao da je neka sila, neka nevidljiva ruka zaustavila taj metak i dala mu novi smjer... u Vašemu tijelu”. Na putu u kliniku teško ranjeni Papa je samo ponavljao i molio: *Marijo, Tebi se povjeravam. Marijo, u Tebe se uzdam*.

Istoga se dana, 13. svibnja, na sami dan ukazanja u Fatimi okupilo milijunsko mnoštvo, stotine biskupa i svećenika slavilo je ondje svetu Misu, a vijest da je Papa žrtva atentata odjeknula je kao bomba. Svi počinju moliti za Papu. Iz bolničkoga kreveta snima poruku za *Angelus* sljedeće nedjelje i izgovara: “Povezan s Kristom koji je ujedno i svećenik i žrtva prikazujem svoje patnje za Crkvu i cijeli svijet. A Tebi, Marijo, ponovno se zavjetujem:

Totus tuus ego sum”. Nakon što je preživio atentat, koji ga je za cijeli potonji životni vijek obilježio, događaj je protumačio ovako: “Bijaše majčinska ruka koja je upravljala putanjom metka, a Papa, koji se borio sa smrću, zaustavio se na pragu smrti”. Kad se pročita Treća fatimska tajna, vidimo da je sve u tijesnome surječju. Nemoguće je isključiti i previdjeti progono, patnju, atentat od onoga što je četrdesetih godina zapisala vidjelica Lucija iz Fatime na zahtjev svoga biskupa. Iz bolničkoga kreveta u klinici Gemelli traži 18. srpnja 1981. da mu se donese dokumentacija vezana uz Treću fatimsku tajnu, koju je pročitao i dao ponovno zapečatiti. Zaključuje: “U planu Božje Providnosti nikada nema čistih slučajeva”.

Te iste godine, uz svetkovinu Bezgrješnoga Začeca, blagoslivlja novi mozaik *Majke Crkve* na Apostolskoj palači, u neposrednoj blizini Papinih odaja, koji gleda na cijeli Petrov trg s kolonadama.

Fatimska tajna – opomena i utjeha

Papi je jasno da je on – upravo kao i Gospodin Isus – kamen spoticaja u svijetu, da se na Papi i njegovoj službi duhovi dijele. Kroz cijelu povijest, do dana današnjega. Uvijek je on osporavani lik. Fatimska vidjelica Lucija bilježi: “Treći dio tajne odnosi se na riječi naše Drage Gospe: ‘Ako se svijet ne obrati, Rusija će proširiti cijelim svijetom svoje zablude, što će za sobom prizvati ratove i progone Crkve; dobri će biti mučeni, a Sveti će Otac mnogo trpjeti. Mnoge će nacije nestati s lica zemlje’. Treći dio tajne jest simbolična objava koja se odnosi na ovaj dio poruke i zavisi od činjenice, želimo li prihvatiti ili ne prihvatiti ono što poruka od nas traži... I nemojmo govoriti da nas Bog kažnjava. Naprotiv: Ljudi sami sebi spremaju kazne. Bog nam u svojoj dobroti i skrbi samo objavljuje i poziva nas na pravi put. Pritom on poštuje slobodu koju nam je dao. Stoga je odgovornost na ljudima”.

Papa nimalo ne dvoji da Bog svijetu često i izravno šalje znakove. U tajanstvenoj dubini vremena i prostora pokušava Bog uspostaviti kontakt s čovjekom. Papa je siguran u jedno, Gospa mu je spasila život, Gospa je preusmjerila zrno koje ga je trebalo usmrtniti. Fatimska je tajna istodobno i opomena, ali i utjeha. Budućnost svijeta nije nepromjenljiva, uvijek treba imati u zreniku i ljudsku slobodu. Treba mobilizirati sile dobra i obraćenja, zato se ništa ne smije tumačiti fatalistički. Vjera su i molitva sile koje mogu promijeniti tijek povijesti.

Marija – savršeni spoj mistike i djelovanja

Slično bi se dalo primijeniti i na Međugorje koje je dopuna i vrhunac onoga što je zapo-

Treba mobilizirati sile dobra i obraćenja, zato se ništa ne smije tumačiti fatalistički. Vjera su i molitva sile koje mogu promijeniti tijek povijesti.

čelo u Fatimi. Međugorje kao završnica. Sve ima proročki naboj, čovjek je prozvan i iza zvan. Obraćanjem, molitvom, pomirbom, ispaštanjem za grijeha dade se utjecati na povijest. Molitvom se mogu odvratiti katastrofe i ratovi. Bog je milosrdni Otac, a Marija je skrbna Majka svih ljudi.

I Međugorje i Fatima, kao i sva druga Marijina ukazanja, proročki su glas i događanje

u Crkvi i povijesti, izazov našoj slobodi. Marija se ukazuje, njezin glas odjekuje, želi pomoći svojoj djeci. Ukazanja nisu za radoznale, za kojekakve apokaliptičke špekulacije, nego su pastoralni poticaj u cijeloj Crkvi da se svatko životno odluči za put obraćenja. Marija je u svojoj osobi savršeni spoj akcije i kontemplacije, mistike i djelovanja. Sve je usmjereno prema Gospodinu, prema njezinu Sinu. Ona je savršena ikona svoga slika, autentični čovjek, uzor vjernika, uzor svakoj majci i ženi, preko nje se ozbiljuje u svijetu Božji plan spašenja. Ona je nositelj tajna, ruža otajstvena, bez grijeha začeta, na nebo uznesena, u psvemašnjoj slavi sa svojim Sinom.

Iščitavati znakove vremena

Oduvijek su vjernici ubrajali Mariju i njezin lik među velike znakove koji – nakon Krista – bacaju na čovječanstvo nebesko svjetlo te obasjavaju krizna razdoblja Crkve i čovječanstva. Još od vremena vidioci Knjige Otkrivenja – koji promatra *Ženu obučenu u sunce, urešenu zvijezdama, a pod nogama joj mjesec*. Marija je znamen velike drame u povijesti čovječanstva koja se odvija između Mesije i protubožnih sila. Makar slika iz Knjige Otkrivenja nudi višestruka tumačenja, vjernička je misao prepoznavala u liku Žene Mariju koja čovječanstvu u vremenima nevolje i tjeskobe pruža sigurni znamen nade. Mi pak ne širimo nikakvu paniku niti utjerujemo strah tvrdeći kako su danas narasle ugroze čovječanstva na svim područjima. Nakon opojenosti raznim revolucijama – već više od dvjesto godina – imamo danas urušavanje morala i bojovni ateizam, otuđenje mnogih od vjere i otpad od Crkve, gubitak životnoga smisla. Čovjek je i tjelesno, ali pogotovo duhovno i duševno ugrožen. Nitko to ne može zanijekati.

Doskora će puna dva stoljeća od značajnijih Marijinih ukazanja u Europi. Sva ta ukazanja – priznata kao i ona nepriznata – te poruke koje su s njima povezane odlikuju se time što u njima nema banalnosti, koještarija ni sporednosti, stvari koje bi se ticalo samo vidjelaca ili bi bile od značenja samo za njih. Ne. Sva ukazanja izriču bitne istine Kristove poruke te temeljne istine kršćanske vjere i kršćanskoga života. Ukazanja ne proglašavaju nikakve nove vjerske istine, nego je uvijek naglasak na temeljnome, bitnome, trajno važećemu, te time ostaju trajni zov, poziv i izazov svakomu vremenu i cijelom svijetu. Zov koji ne smijemo nekažnjeno prečuti ni previdjeti. Treba – upravo kao što Isus veli svojim suvremenicima – iščitavati znakove vremena i odlučno se dati na posao preobrazbe svijeta i vlastitoga života u svjetlu Kristove osobe.

Radost i mir

Molitva je razgovor s Bogom ljubavi. Taj se razgovor ostvaruje u tišini srca i pameti jer samo u miru i tišini mogu uspješno proticati osjećaji koje je Bog usadio u naše srce. Tko zna i voli moliti, njemu Bog proširuje obzorja da vidi više i dalje, da dublje i uspješnije osjeća sve stvarnosti svagdanjeg života.

vlč. Adalbert Rebić

Gospa nas i posljednjom svojom porukom ohrabruje. Podsjeća nas na činjenicu da nas Bog želi obdariti mirom i radošću ako mu otvorimo svoja srca i pogled upremo prema njemu i prema Božjim stvarima.

Mir s vama!

Prve riječi koje je Isus izrekao svojim učenicima nakon uskrsnuća bile su: „Mir s vama!“. Isus se među svojim učenicima pojavio upravo u trenutku kad su bili opterećeni tjeskobom i strahom, strahom pred progonom i pred nasilnom smrću. Bojali su se za svoj život, jer još nisu bili spremni svoj život žrtvovati za Isusa. Dok su ga slijedili, svu svoju nadu polagali su u njega, u kojega su povjerovali kao Krista, Mesiju, Sina Svevišnjega, a sad je, nakon Isusove grozne muke i smrti, sve drugačije. Nadali su se da će on uskoro ostvariti svoje kraljevstvo. „A mi se nadamo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo“ (Lk 24,21). U trenutku kad se Isus rastajao od svojih učenika, oni ga zapitaju: „Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?“ (Dj 1,6). U tom tako odlučnom i značajnom trenutku, kad se Isus rastaje s njima i odlazi u „nebesku slavu“, njima su na pameti zemaljske a ne Božje stvarnosti. Isus ih blago kori i upozorava na Boga i na njegove tajne: „Nije vaše znati vremena i zgođe koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje“ (Dj 1,6-8).

Učenici nisu shvatili Isusove riječi. I kad je on već nestao ispred njihovih očiju, ostali su tu, gledajući u nebo, kao da je vrijeme stalo. Vratite se u svoju stvarnost tek kad im dva nebeska glasnika rekoše: „Galilejci, što stojite i gledate u nebo...“ (Dj 1, 11). Tek su s dolaskom Duha Svetoga, na dan Pedesetnice, učenici shvatili što im je Isus za života govorio.

Kao što su Isusovi učenici bili navezani na zemlju i na zemaljske stvari, tako smo i mi još uvijek na njih navezani, nakon toliko vremena što smo proveli zajedno s Kristom. Istinska sreća ne može se ostvariti zemaljskim, vreme-

nitim i prolaznim vrijednostima, nego onim vrijednostima koje dolaze od Boga. Istinsku sreću i mir u nama može stvoriti samo Bog. „Slava Bogu na visinama a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovima“ (Lk 2,14).

Isusovi su učenici zaista trebali mir srca. Dok su ga slijedili, polagali su svu svoju nadu u njega. A na Veliki petak pokazao im se drugačijim nego su ga oni zamišljali; doživjeli su s njim nešto posve drugo od onoga što su od njega očekivali. „A mi se nadamo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo“ (Lk 24,21). Nisu razumjeli da će Mesija doći ponizno, upravo kako su proro-

ci najavili. U onom nepoznatom suputniku s učenicima na povratku u Emaus Isus im progovara: „O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci najavili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu? Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu“ (Lk 24, 25-27).

Isus nije bio mesija koji bi došao sa svom snagom ovoga svijeta. Učenici nisu mogli podnijeti da je Isus siromašan mesija. Možda su očekivali da će promijeniti socijalnu ili političku situaciju onog vremena; nisu shvatili da je on ponajprije došao kako bi u korijenu pobijedio zlo.

Prihvatanjem nasilne smrti, predajom svoga života na križu, Isus nije bio poražen od zla. Zašto? Zato što je do kraja ljubio, čak i one koji su ga progonili. Donio je Božju ljubav tamo gdje je postojala mržnja. Snaga je mržnje u tome da ubije i uzrokuje smrt, a snaga ljubavi da oživljava i čini ljude sretnima. I Bog je Isusa iz Nazareta uskrisio. Možemo si zamisliti Isusovu radost nakon uskrsnuća od mrtvih, kad se živ pokazao Mariji Magdaleni i svojim učenicima. Za Uskrs, na spomendan Isusova uskrsnuća, pa čak i svake nedjelje, mi osjećamo i opjevavamo tu radost. Najstarije uskrsne pjesme stavljaju ove riječi u Isusova usta: „Uskrsnuo sam, aleluja, opet sam s vama“. Da, iako prisutnost uskrslog Isusa nije vidljiva, on je otajstveno s nama, u našim danima i noćima.

Mir i radost!

Mir i radost! Ponekad patimo jer nam se čini da su te stvarnosti tako daleko od nas. Što možemo učiniti u tim trenucima suhoće i obeshabrenosti? Možemo li se usredotočiti na radost i mir uskrslog Krista? On je pobijedio mržnju i smrt. Kada ga pogledamo već smo bliže njegovoj radosti i miru. Svoj pogled možemo usredotočiti na radost i mir kao „svjetiljka što svijetli na mrklu mjestu – dok Dan ne osvane i Danica se ne pomoli u našim srcima“.

Čak ako nam je srce puno napetosti i teškoća, naučit ćemo uživati mir i radost ako pogled upremo u Isusa uskrsloga. Radost i mir ne dolaze od nas nego nam ih Krist daje u svakom trenutku. Mir počinje u nama i radost jednako tako. Treba se razvezati od

Istinska sreća ne može se ostvariti zemaljskim, vremenitim i prolaznim vrijednostima, nego onim vrijednostima koje dolaze od Boga. Istinsku sreću i mir u nama može stvoriti samo Bog.

zemlje i od zemaljskih stvari, otvoriti srca Bogu i u nj uprijeti svoj pogled.

A da bismo sve to ostvarili, potrebna nam je ustrajna molitva, srdačan i povjerljiv razgovor s Bogom, uranjanje u dubine Božje ljubavi.

Bog nam daje mir i radost preko molitve

Gospa nas toliko puta poziva da molimo, toliko puta govori da nam je molitva potrebna... Doista, molitva je život duše. Molitva je za duhovni život ono što je zrak za tjelesni život. U životnim teškoćama s kojima se suočavamo i borimo, potrebna nam je molitva. Molitva može ostvariti sve što nam je potrebno za duhovni i tjelesni život jer ona dostiže samoga Boga po njegovu Sinu Isusu Kristu u zajedništvu s Duhom Svetim. Jedini uvjet da bi nam molitva bila uspješna jest čvrsta vjera. Bog nas preko nadahnutih pisaca i duhovnih vođa stalno poziva na molitvu. Želi nas preobraziti po našoj molitvi, iz naravi nas uzdići u nadnarav, i da postupno ostvarimo svoj duhovni rast. „Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tomu što se ima zbiti i stati pred Sina Čovječjega“ (Lk 21,36), „Bez prestanka se molite! U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu“ (1 Sol 5,17-18).

Molitva je duhovna sila koja jača našu pamet i ognjem Božje ljubavi pročišćuje naše srce. Ona može odstraniti svaku sumnju, svaki nemir, svaki strah, svaki egoizam iz našeg života.

Molitva je razgovor s Bogom ljubavi. Taj se razgovor ostvaruje u tišini srca i pameti, jer samo u miru i tišini mogu uspješno proticati osjećaji koje je Bog usadio u naše srce. Tko zna i voli moliti, njemu Bog proširuje obzorja da vidi više i dalje, da dublje i uspješnije osjeća stvarnost svagdanjeg života.

Molitva se ne sastoji samo u prošnji i zazivima, nego i u klanjanju Bogu, u slavljenju i zahvaljivanju Bogu za sve što smo od njega primili. Iskrena molitva može ostvariti nutarnji odnos, živ, iskren, i dubok odnos s Bogom. U molitvi srce izravno komunicira s Bogom. Srce mu svojim osjećajima može izraziti ono što se riječima ne može izraziti. Pogotovo je takva molitva koja se sjedinjuje s molitvom Isusa Krista i njegove Majke. Ta se molitva pretvara u krik koji je kadar pokrenuti nebo. Takva je molitva sposobna promijeniti naš svagdanji život. Takva molitva postaje most između neba i zemlje. Njome možemo nadvladati svako zlo i stvarati novu životnu nadu. Moć molitve je bezgranična, neizmjerana.

Snimila Maria Winkler

Kličimo od radosti što smo (su)dionici velike milosti!

Svaka je obljetnica dobra prigoda za razgovor sa župnikom i svećenicima koji skrbe o međugorskoj župi i pastoralu hodočasnika. Prigoda se čini još značajnijom što vrijeme odmiče, a ukazanja svakodnevno traju i Međugorje biva sve više prepoznato na molitvenoj karti svijeta. U povodu 31. obljetnice ukazanja Kraljice Mira razgovaramo s fra Petrom Vlašićem, župnikom međugorske župe.

Razgovarao Krešo Šego

Poštovani oče župniče, pripremamo se za još jednu, 31. obljetnicu ukazanja Kraljice Mira u našoj župi. Kažite za naše čitatelje, raste li ili se smanjuje broj hodočasnika?

Ovo što doživljavamo zadnjih mjeseci, pa i minule godine, to je istinski vrhunac. Neki smo dan imali situaciju da su ljudi tražili sobu ili krevet više, mnogi su bili prisiljeni tražiti smještaj čak do Neuma, a znamo da su u samome mjestu smještajni kapaciteti danomice sve veći, da izrastaju novi pansioni, moteli i hoteli. To će reći, broj se hodočasnika stalno povećava. Još za prohladnih dana – sredinom ožujka – bili smo prisiljeni slaviti svete Mise na vanjskom oltaru, što je prijašnjih godina bilo nepotrebno.

Prošla je godina bila rekordna gledamo li broj podijeljenih svetih pričesti i broj svećenika koncelebranata. Kako usklađujete pastoralnu skrb za župljane i pastoralnu skrb za hodočasnike, jer broj svećenika na župi ostaje jednak unatoč velikim vjernicima koji dolaze u naše mjesto?

Ponekad se i ja čudim kako dospijevamo stići sve obveze. U odnosu na župu djelujemo kao i svaka druga hercegovačka župa, o svima skrbimo, svatko može birati način duhovnoga rasta. A ono čega nema u drugim župama jest popodnevni i večernji program, koji nas iscrpljuje. Svatko radi prema svojim mogućnostima. Svi bivamo stariji, a u trenucima kad sami ne možemo, milost je uvijek tu. Upravo prema onoj Pavlovoj: *Kad sam slab, onda sam i jak*. Gospodin pritiče u pomoć našoj nemoći, on dokazuje svojju

snagu kad se čovjek prepusti njegovu djelu. *U tebe se, Gospodine, pouzdajemo, i tko nam što može? S Gospodinom preskačemo i zidine, veli psalmist.*

Gospodarska kriza je, može se reći, globalna. Čini se da sve dublje zahvaća i vrlo razvijene zemlje, u kojima mnogi ostaju bez posla i prihoda za život. Unatoč tomu, broj hodočasnika raste. Što u tome vidite, ponajprije mislim na duhovne potrebe onih koji se odlučuju hodočastiti?

Pa i kad se uzme sociološki presjek hodočasnika, mahom je to srednji stalež. Radnici, obrtnici, seljaci (poglavito s njemačkoga govornoga područja) koji imaju svoja gospodarstva, bave se proizvodnjom voća, žitarica, ili uzgojem stoke. Značajno je da imamo mnogo mladih obitelji s djecom. Uvijek možete vidjeti u dvorištu i oko crkve dječja kolica, mlade bračne parove, što je veoma ohrabrujuće. Unatoč krizi, ljudi štede za jedno ovakvo hodočašće. Njihova su očekivanja na duhovnoj razini velika i stoga je naša zadaća moliti za njih da ih milost ovdje zahvati. Ne smijemo ih promatrati pod prizmom novca koji ovdje ostavljaju, nego ponajprije kao ljude koji traže Boga, koji traže smisao, uporište u životu, koji, na kraju krajeva, bez Boga i ne mogu. Biti hodočasnik, u krajnjim crtama znači nemati ovdje na zemlji svoje trajno boravište, biti putnik prema vječnosti.

Poruke Kraljice Mira od početka su zahvaćale vjernike i u najudaljenijim krajevima svijeta. Tu mislim na razne molitvene skupine i centre mira. Što

možete zaključiti iz kontakata s hodočasnici – jesu li ti centri i molitvene skupine u porastu ili se njihov broj smanjuje?

Svake godine, početkom ožujka, u župi organiziramo jednodnevni seminar za voditelje hodočašća i molitvenih skupina diljem svijeta. Ove smo godine imali rekordan broj sudionika. A za hodočasnike iz Latinske Amerike namjeravamo organizirati nešto slično na jesen, jer njima nije zgodno prevaliti toliki put, pa je smislenije otići među njih i animirati ih na licu mjesta. To je samo dokaz da je Međugorje postalo globalnim pokretom u Katoličkoj Crkvi.

Po naravi Vaše župničke službe, u svakidašnjem ste dodiru i s hodočasnici, a i sa župljanima, s mnogima koji su u potrebi i dolaze u naše mjesto. Kakve nevolje najteže pritišću one koji traže Vašu pomoć, ali i pomoć ostaloga pastoralnog osoblja?

Mnogi žive na rubu siromaštva, mnogi su posvema osiromašili. Mnogo je onih koji svakodnevno traže materijalnu, novčanu pomoć. Redovito pomažemo, uz predočenje potvrde od mjesnoga župnika. Jasno, ima mnoštvo varalica, profesionalnih 'prosjaka', na ovakvim mjestima ima uvijek i džeparoša, kradljivaca. Ali je i ne mali broj onih koji traže duhovnu pomoć, razgovor, ispovijed. Ljude je rat nagrizao, traumatizirani su, ranjeni. Bolno je slušati osobe koje za obilaska svojih ognjišta s kojih su protjerani dožive neugodnosti, da im prvi susjed ili siječe voćke ili uništava imanje. Trebat će proći vremena da ljudi ozdrave od suludoga minuloga rata.

Ljude je rat nagrizao, traumatizirani su, ranjeni. Bolno je slušati osobe koje za obilaska svojih ognjišta s kojih su protjerani dožive neugodnosti, da im prvi susjed ili siječe voćke ili uništava imanje. Trebat će proći vremena da ljudi ozdrave od suludoga minuloga rata.

Naša je župa odavno nadrasla granice obične župe – kako sačuvati duhovno blago koje nam je Bog dao, i svakodnevno daje preko svoje Majke Kraljice Mira? Kako ostati vjerni tomu duhovnom blagu a ne okrenuti se samo materijalnom, koje je izazovno i primamljivo?

Mislim da svatko u svojem životu mora postaviti nekakvu ljestvicu vrijednosti, tj. što mu je bitno, što mu je u životu značajno. Nakon svih pustih svakidašnjih koještarija, priča, susreta, navečer se čovjek mora suočiti sam sa sobom i zapitati se, u što trošim svoj život, koji je smisao svega ovoga. Pa vidimo da i u nas ne dolazi smrt kalendarski, prema godini rođenja, nego kosi i mlade ljude. Promet uzima svoj danak, neodgovoran i neuredan život osvećuje se u kojekakvim bolestima. Zašto čekati bolest pa se tek tada zapitati čemu sve ovo vodi? Kad pokuca teška bolest na vrata, onda je redovito prekasno. Komu, zapravo, služimo? Isus je postavio jasnu alternativu: Bogu ili Mamoni? Služim li novcu ili mi je novac samo pomoćno sredstvo? Robujem li svojoj kući, svojem imanju, vozilu, ili mi je ono samo na uslugu? To si moraju postavljati

svi svednevice svi oni koji od hodočasnika žive. Imamo dovoljno zornih primjera i iz medija i iz svoje okoline, da čovjek nije ono što pojede i popije ili kako se provede, nego je stvoren za više i da mora za većim težiti. I konačno se u Bogu smiriti, naći u njemu svoj mir. A Marija nam iz svoje nebeske ljekarnice pruža redovito najbolji lijek...

Na pokopima u našim mjestima često imamo priliku čuti kako ispraćamo osobu-vjernika koji je one davne, 1981. godine, prihvatio Gospinu poruku, redovito, svaki dan išao na svetu Misu, na Križevac, na Podbrdo, i tome ostao do kraja vjerman, dok su dopuštale životne snage. Slijede li ih mladi, vidite li ih u crkvi? Odnosno, je li živ onaj prvotni žar koji je zahvatio ne samo župu nego i širu okolinu?

Pitanje je slojevito. Treba uzeti u obzir ondanje okolnosti. Najprije, čudo nevideno i nečuveno: Gospa među nama! Svi su hrllili u crkvu, svi su danju bili na poljima, obrađivali vinograde ili radili oko duhana, a onda bi se podvečer na brzinu presvukli i išli na večernju svetu Misu. Tako to bijaše sve dok,

sredinom osamdesetih godina, nisu pristigli hodočasnici iz inozemstva, koje je trebalo smjestiti i udomiti. Dolazi vrijeme velikih gradnja smještajnih objekata, trebalo je hodočasnike nahraniti, trebalo ih je privući, i jasno, svatko se natjecao u tome, tko će ih bolje ugostiti, da bi ponovno došli. Trebalo je sačuvati 'mušterije'. To se onda događalo na štetu pohađanja večernjeg programa. A one Bogu i Gospi predane i odane majke i bake, tete (kojih je u župi bio velik broj), budući da im je mladice sa sobom odnio ratni vihor), one su nastavile dolaziti, redovito i uporno. Gospodinu su služile i još uvijek služe, kao proročica Ana u Hramu koja je susrela Gospodina. Volio bih kad bi naš mladi naraštaj u stopostotnom broju dolazio barem na nedjeljnu svetu Misu, poglavito pak đaćku, sa svojom djecom. Molimo svi da se to ostvari.

Kako će se župljani i hodočasnici pripremati za 31. obljetnicu?

Nije nam potreba izmišljati toplu vodu. Ono što činimo na razini duhovne ponude i duhovnih potreba hodočasnika ovdje u Međugorju, preporučuje trajno i Sveti Otac u svojim obraćanjima vjernicima, mladima, pa i samoj rimskoj kuriji. U svemu biti krajnje katolički, biti na raspolaganju za svetu ispovijed, s njima moliti, klanjati se Presvetome, slaviti dolično sveta otajstva, animirati ih da se s Gospodinom susretnu. Primati ih kao dragi goste, kao Božje *anđele*, koji su nam glasnici da svijetu i danas Bog treba, da svijet bez Boga nema budućnosti. Na nama je svima ne izgubiti obraz, postupati sa svima kršćanski i brat-ski. Jasno, u takvim se gužvama znaju dogoditi i incidenti, ali sve bi trebalo protjecati u ljubavi, solidarnosti, razumijevanju.

I za kraj, Vaša poruka svima – i onima koji ovdje žive i onima koji ovamo dolaze?

Dobro je nekada završiti porukom-navodom iz Svetoga pisma. Uzeo bih ovom zгодom ono što poručuje sveti Petar u svojoj Prvoj poslanici koju piše iz Rima vjernicima u raseljeništvu, koje je Bog Otac pozvao, koje je Duh Sveti posvetio da budu poslušni Isusu Kristu i da budu pošokropljeni njegovom krvlju. Pa, neka je hvaljen Bog, Otac našega Gospodina Isusa Krista. On nas u svojem velikom milosrđu uskrsnućem Isusa Krista preporodi za životnu nadu; za nepokvarljivu, neokaljanu i neprolaznu baštinu koja nam je pripravljena na nebesima. Nas, koje snaga Božja vjerom čuva za spasenje koje se ima objaviti! A Marija je ovdje trajna glasnica toga spasenja. Prihvatimo je, i kličimo od radosti što smo (su)dionici velike milosti!

Foto: Džani

S Marijom u treće tisućljeće

Odmah na početku svojih ukazanja Majka Božja je jasno stavila do znanja da je došla ljudima pomoći da iziđu iz velikih opasnosti u koje su zapali. Stoga joj je na srcu da je ljudi prepoznaju i sve što im govori i čini prihvate kao nebesku poruku.

fra Ljudevit Rupčić

Ljudi ne mogu ostati u sadašnjosti. Budućnost im se nezaustavljivo primiče. Postavlja se samo pitanje hoće li u nju ući ili biti zavjerenici? Nesigurna je, a ne mogu joj izmaći, ali Bog i ljudi zajedno mogu je učiniti ljudskom i sigurnom. U tom je i Božje i ljudsko djelovanje odlučno.

Čovjek se mora već u sadašnjosti susresti s Bogom i s njim uspostaviti ispravan odnos. To je za čovjeka sudbonosno, već prema tome prihvaća li ili odbija Boga. Čovjek je akcidentalno i uvjetovano biće. On ne može sebe ni stvoriti ni ostvariti. Bez Boga, pogotovo protiv njega, ne može ništa drugo nego se vratiti u svoje izvorno ništa.

Današnja situacija

Današnja je situacija čovječanstva alarmantna. Ono hoće samo i neovisno, ne samo bez Boga nego i protiv njega, stupiti u budućnost. Ako čovjek uvijek i ne stavlja u pitanje Božju opstojnost, on često otklanja Boga kao najveću vrijednost. To je odlučno za njegovo postojanje i djelovanje i sada i u budućnosti.

Današnji čovjek prihvaća prastaru ponudu, koja je već u Edenu bila upravljena praroditeljima, da odbacujući Boga postane bogom. Tim se stubokom sve mijenja i u čovjeku i oko njega. On više nije normalan i autentičan čovjek, nego grješnik. Njegova su djela grješna, a plaća je za njih kazna. Njegova je životna atmosfera, za razliku od praiskonske i normalne, postala bitno drukčijom. U njoj se sve okreće protiv njega, te iz jednog zla srlja u drugo, od brato-umorstva posrće do Babilonskog tornja, a od njegova razorenja grne u Potop. Kraj mu je u neminovnoj katastrofi.

Srž problema

Povijest čovječanstva pokazuje da ljudi nisu nikada živjeli bez nekog božanstva. Ako su odbijali pravoga Boga, sami su sebi postavljali nekoga drugog za boga. U svakom slučaju bilo je to uvijek s čovjekovim izborom i voljom. Odakle to dolazi? Čovjek vidi da je

on i sve oko njega prolazno. Zato ga spopada strah od Ništavila. S tim istodobno u njem nastaje strastvena i odlučna volja svoj bitak i svoje pravo ja osigurati apsolutnom sigurnošću. Tako ga strah od Ništavila goni u sumnjiv pothvat i strast biti kao Bog. Ali, sve što tim postiže potvrđuje samo čovjekovu slabost, nemoć i ništetnost.

Čovjek nije kadar svoje ljudski bitak osigurati svojom snagom. Smrtno ugrožen od Ništavila i pun tjeskobe bježi od sebe i od Ništavila. Ali sve što poduzima za svoju sigurnost pretvara se protiv njega u prokletstvo i propast.

Htjeti biti bogom bez Boga konačno vodi u potpunu propast čovjekova bitka. Gradnja i razorenje Babilonskog tornja spomenik je čovjekova radikalnog otuđenja od Boga i od drugih ljudi. Neplodan je čovjekov pokušaj ispuniti svoje ništa, sam sebe stvoriti i tako postati bogom.

U Bibliji stoji: Prije nego je čovjek stvoren bio je prah. Bog ga je tako stvorio da ga je oblikovao od zemlje i udahnuo mu svoj životni dah (Post 2, 7). Nakon što je čovjek sagriješio vratio se u svoje prijašnje stanje. Iz njega se sam sobom i svojom snagom ne može izvući. Ostajući podvrgnut zemaljskim zakonima, mora se u skladu s njima ponašati. Čovjek je prah i što se više trudi od njega se osloboditi, sve više dolaze do izražaja njegovo stanje i njegova slabost.

Čovjek misli naći izlaz iz svoje unutarnje praznine u bijegu prema naprijed. Od Boga ostavljen i sam sebi prepušten, on postaje što je i prije bio – prah.

Strah od prijetnje da bude ništa i nedostatak njegova bitka vodi čovjeka sve većim naporima da taj strah otkloni svim sredstvima koja su mu na raspolaganju. Ali, ona su tako međusobno povezana da sve što čovjek njima pokušava okrenuti protiv sebe. Nikako mu ne polazi za rukom pobjeći od Ništavila, koje je postalo sastavnim dijelom njegove naravi. Pobjeći od Ništavila, od kojeg se ne može rastaviti, samo je puka želja. Sve što čovjek u tom pogledu poduzima promašaj je i katastrofa.

Snimio Franjo Sušac

Posljedice čovjekova stanja

Povijest dokazuje veliku čovjekovu nemoć, bespomoćnost i strah od samoga sebe, od svoga pravog bitka, da se ne sunovrati s najveće visine u provaliju. Svi pokušaji da tome izbjegne ostaju neuspješni i samo potvrđuju njegovu ništavnost.

Kriza čovječanstva je trajna, jer je čovjek izgubio nešto bitno po sebe. Stoga mu politička i gospodarska rješenja jedva mogu pružiti izlaz. Što može "budućnost jedne iluzije" (Freud) drugo biti, nego čovjekovo razorenje

i propast? To je točno budućnost 21. stoljeća, koja čovjeku ozbiljno prijeti. On uporno pokušava naći u samom sebi što može naći samo u Bogu. To je čovjekova temeljna pogriješka. Sve reforme i prijedlozi koje ne nudi Bog i koji ne daju Boga, vode u novu propast i u novo razočaranje.

Griješ

Rastava čovjeka od Boga nije praiskonsko stanje, nego učinak čovjekova slobodnog djelovanja. Čovjek je, otrovan grijehom, vra-

Povijest čovječanstva pokazuje da ljudi nisu nikada živjeli bez nekog božanstva. Ako su odbijali pravoga Boga, sami su sebi postavljali nekoga drugog za boga.

ćen u prah. Podvrgnut njegovim zakonima, nesposoban je vratiti se u stanje koje ga nadilazi i koje on može samo primiti a nipošto zaslužiti ili sam sobom osigurati.

Kad su prvi ljudi, Adam i Eva, bili protjerani iz Edena, okrenuli su na istok, u suprotnom pravcu od Obećane zemlje. Edenški vrt je samo slika čovjekove povezanosti s Bogom. Izgon iz vrta je slika stanja bez Boga. Čovjek je grijehom protjeran u tuđinu, u pustinju, gdje nije više kadar naći što mu je za život potrebno. Ostao je bez svega što mu je davalo i osiguravalo pun i normalan život, a domogao se patnje, prokletstva i smrti. Put ga je vodio od Edena ka gradnji Babilonskog tornja. Danas je to isti put kojim ide čovječanstvo, samo malo moderniji. Što je bio dužji, bilo je veće otuđenje od Boga sa svim njegovim fatalnim posljedicama. Tako je ljudski put u biti stranputica.

Abraham je bio prvi, koji je na Božju riječ i uputu okrenuo drugim putem u Obećanu zemlju.

Prema tome, povijest grada Bog i grješni čovjek. Usporedo i istodobno idu Božji blagoslov i prokletstvo grijeha, Božja ljubav i čovjekov rad na samouništenju. Jedan naspram drugom stoje Abel i Kain, Noa i njegovi grješni suvremenici.

Ima li izlaza?

Na mjestu je sad pitanje: Ima li ovaj svijet nade u bolju budućnost? Ima, ali samo pod jednim uvjetom: da se opet životno poveže s Bogom. Ako se to ne ostvari, čovjek će se samo više i više udaljavati od Boga i uvijek više i više zamicati u mrak, šikaru, mržnju, bespomoćnost, osamljenost, nemoć te će se brže i bolje bližiti ruševini i propasti.

Sve je to stanje današnjeg čovjeka. Oslonjen samo na sebe, može samo biti zavjeren u budućnost. Ima li izlaza iz tog položaja u kojem stoji? Da, ali samo pod određenim uvjetima. Potrebno mu je držanje drugačije od onog koje je dovelo do ovoga stanja, jer se iz jedne opasnosti ne može izići na isti način na koji se u nju ušlo. Nažalost, istina o Bogu i čovjeku i nji-

hovu međusobnom odnosu vrlo je zamračena. Inicijativa za stvaranje novoga čovjeka i njegovo ostvarenje dolazi od Boga, njegove ljubavi, ali ta se ljubav obazire na čovjekovu slobodu i suradnju. Čovjek ne može ništa bez Boga, a Bog ne će ništa činiti bez čovjeka što se tiče čovjeka, jer ga je stvorio slobodnim. Stoga će čovjekova budućnost biti kakvu Bog hoće i kako je čovjek prihvaća ili odbija.

Položaj je današnjeg čovjeka nezavidan. Okrenut od Boga i raščovječen, ne može sam sebi pomoći, ali Bog to može i hoće. Njegov pothvat ide preko Marije, Majke Božje i Majke "svih ljudi, napose vjernika" (Drugi vatikanski sabor). Bog k ljudima šalje nju, Kraljicu apostola, da njezinim bogomajčinstvom učini svoju ljubav i volju, da spasi ljude i da pozove sve današnje ljude da prihvate njegov plan, koji uzima u obzir osobni i opći, unutrašnji i vanjski položaj svijeta. Bog tim također potvrđuje i objavljuje temeljne vrijednosti: Boga i čovjeka. Stoga Majka Božja drži već prvoga dana ukazanja u Međugorju na svojim rukama dijete Isusa: pravoga Boga i pravoga čovjeka. Tim kaže ne samo da Bog postoji, nego da je postao i čovjekom. U Isusu se pokazuje da su Bog i čovjek najuže povezani. Oni su različiti, ali nerastavljivi. Bez te povezanosti čovjek je samo trup i svoja vlastita karikatura. Istodobno to određuje vrijednost njegovu djelovanju. *Agere sequitur esse* (djelovanje proizlazi iz biti).

Čovjek u svojoj naravi, nastanku i djelovanju ovisi potpuno o Bogu. Ta je povezanost za njega bitna. Uz tu istinu povezana je i dužnost biti ono što jest. Prema tome, čovjek može postati čovjekom samo ako je povezan s Bogom. On može samo s njim ući u budućnost, bez njega samo u Ništa.

Isusovo ukazanje na Marijinih rukama dogodilo se izvan crkve, na brdu Crnici. Tim se nesumnjivo dokazuje da se ukazanja tiču svih ljudi, a ne samo katolika. Ona imaju pred očima cijelo čovječanstvo.

Prvi razlog Gospina ukazanja s djetetom Isusom tragična je zamjena čovječanstva, u teoriji i praksi, Boga i čovjeka. Drugi je razlog majčinska ljubav koja ne može biti ravnodušna prema katastrofalnim posljedicama te zablude po njezinu djecu. Odmah na početku svojih ukazanja Majka Božja je jasno stavila do znanja da je došla ljudima pomoći da iziđu iz velikih opasnosti u koje su zapali. Stoga joj je na srcu da je ljudi prepoznaju i sve što im govori i čini prihvate kao nebesku poruku. U tom je značenje i mnogih čudesa, koja su se na Gospin zagovor zbila na prirodi i na ljudima u Međugorju.

Iz knjige: *Međugorje – vrata nebeska i početak boljeg svijeta*, 1999.

(Svršetak u sljedećem broju)

Milosno vrijeme

Pred nama je 31. obljetnica ukazanja Kraljice Mira, dan kad se broj hodočasnika u Međugorju višestruko povećava. Mnogi vjernici, poglavito iz okolice i Hrvatske, uoči obljetnice dolaze pješice pa puteljci i ceste podsjećaju na one prve dane: mnogi i bosonogi, s krunicom u ruci, sa žuljevima na nogama ali radosna srca dolaze Majci, ispovijedaju se i sudjeluju na sv. Misi. Naravno, premda umorni, ne će izostaviti odlazak na Podbrdo i Križevac, još jednom zahvaliti za sve milosti koje su primili po Marijinu zagovoru.

Ivan Bor

Godine iza nas, trideset jedna, vrijeme su milosti, kako nam često u poruci govori Gospa. I kroz cijelo nas to vrijeme Kraljica Mira poziva da molimo, postimo i obraćamo se kako bismo bili svjesni te milosti i išli putem njezina Sina.

Kod kuće

Svećenici u ispovjedaonici posebno, ali i mještani koji od prvih dana susreću hodočasnike i, kao svjedoci i ljudi njima na usluzi, ili tek slučajni sugovornici mogu svednevice svjedočiti jednu hodočasničku konstantu: većina će ih kazati da se u međugorskoj župi osjećaju kao kod kuće. To ne iznenađuje od onih koji su hodočastili deset, dvadeset, trideset ili tko zna koliko puta, ali to isto svjedoče i oni koji su kod Kraljice Mira prvi put, kao što u ovom broju svjedoče hodočasnici iz Grčke, ili pravoslavni hodočasnici iz Izraela, ili svećenik iz Konga koji je prije nekoliko dana četiri dana molio u Međugorju. Svi su, kažu, osjetili da su pozvani doći i, također, već za boravka u Međugorju odlučuju doći opet. A u svijetu je gospodarska kriza, sve više ljudi ostaje bez posla, ali ih to ne obeshrabruje.

Suze

Prihvaćeni od prvih dana, ne kao stranci nego kao najbliži prijatelji, kao braća i sestre, duboko doživljavaju milost o kojoj Majka govori: svom domu vratili su se ispunjena srca i nastavili su moliti za one koje su susreli, koji su svjedočili život na koji Gospa poziva.

Kad govore o motivima dolaska, o molitvi krunice i sv. Misi, o klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu, u očima mnogog hodočasnika zablistaju suze. Riječ je ponajčešće o suzama radosnicama, suzama koje umivaju dušu i srce, cijelu nutrinu. Ne suze oči samo ranjenima ili samo ženama ili samo starijima! Jednako, i često, vidljive su i u očima mladih, upravo te izlječujuće suze. Ovdje su, kažu, shvatili koliko ih razdire nemir i svađa u obi-

telji, udaljenost od Boga i svojih bližnjih, svakidašnja žurba za stjecanjem, osamljenost... I vraćaju se preporođeni, izliječeni, spremni nastaviti moliti u obitelji i molitvenim skupinama preko kojih ostaju bliski Međugorju i Gospinim porukama.

Škola molitve

Ovdje sam naučio moliti krunicu; ovdje sam prvi put molila pred Presvetim; ovdje sam

se ispovjedio nakon trideset godina; na Križevcu sam se pomirio s čovjekom kojeg sam htio ubiti; na Podbrdu sam osjetila da moram prestati uzimati drogu; nakon Mise sam progledala; došao sam kao turist, a vraćam se kao vjernik... Tko zna koliko su još takvih i sličnih svjedočanstava izrekli međugorski hodočasnici! Svima je zajedničko da mjesto Kraljice Mira doživljavaju ispovjedaonicom svijeta i jedinstvenom školom mo-

litve koju je 24. lipnja 1981. otvorila Majka Božja i u nju neprestano poziva.

Vidioci

Njih šestero – Ivanka Ivanković, Mirjana Dragičević, Vicka Ivanković, Marija Pavlović, Jakov Čolo i Ivan Dragičević – nisu mogli ni pomisliti koliko će se dugo Gospa ukazivati. O tome, vjerojatno, nisu ni razmišljali već su, od tih prvih dana, radosno svjedočili: Gospa traži molitvu, mir, obraćenje, post, pokoru; Gospa nas poziva na sv. Misu i ispovijed; Gospa je poručila da se ne bojimo...

I nisu se bojali. Unatoč svim pokušajima da ih se odvrti od priča o ukazanjima, vidioci svjedoče i prenose riječi Kraljice Mira. Unatoč policijskim privođenjima vidjelaca i susjeda, unatoč uhićenjima svećenika i zatvaranju župnika, unatoč zabrani odlaska na Podbrdo i Križevac – oni do dan-danas ustrajno prenose Gospinu riječ i njezin poziv, a Bijakovići i Međugorje, kao mjesto molitve, ostaju otvoreni svima koji traže Boga. A ima li boljeg puta da ga nađemo negoli je put kojim nas vodi njegova Majka!

Mirjana Dragičević-Soldo (2.)

Pokušat ću vam reći ono što mislim da je najvažnije, što bih željela da u svojim srcima ponese svojim domovima, svojim obiteljima.

Imala sam svakidašnja ukazanja od 24. lipnja 1981. do Božića 1982. Tada sam dobila desetu tajnu i Gospa mi je rekla da više neću imati ukazanja svaki dan. Rekla mi je da će to biti jedanput godišnje, svakoga 18. ožujka, i da ću to ukazanje imati dok sam god živa. Jednako tako mi je rekla i da ću imati izvanredna ukazanja, a ta su počela 2. kolovoza 1987. i traju i dan-danas, i ne znam dokle ću ih imati. Ta ukazanja svakoga drugog u mjesecu molitva su za nevjernike, samo Gospa nikad nije rekla „nevjernici“, jer kad kažeš „nevjernik“, onda si nekoga već osudio. Gospa kaže, za one koji još nisu osjetili ljubav Božju. Ona ih tako zove. Ona tra-

ži od nas da u svoje svakidašnje molitve na prvo mjesto stavimo molitve za mir, jer da većina ružnih stvari koje se događaju u svijetu – ratovi, razvodi, droga, abortusi – dolazi od nevjernika, i zato ona kaže: „Djeco moja, kad vi molite za njih, vi molite za sebe i za svoju budućnost.“ Osim naše molitve, ona traži da budemo primjer, a to ne znači ići i propovijedati drugima, kritizirati druge, suditi druge. To znači svojim im životom pokazati da imamo Boga i ljubav Božju, pokazati im da smo drugačiji, a to – kako sam ja shvatila Gospinu poruku – opet ne znači da trebamo samo šutjeti. Mislim da je ona htjela reći da molimo prije nego što išta kažemo, jer ako molimo, kroz nas će Isus govoriti, a ako ne molimo i samo propovijedamo drugima, naše će riječi biti prazne i učinit ćemo suprotno. Gospa traži od nas da ta molitva, molitva za nevjernike, bude na vrhu svih naših molitava.

Znanstveno istraživanje francuskog mariologa Renéa Laurentina iz 1984. godine

Javlja li se Gospa u Međugorju

René Laurentin – francuski katolički teolog svjetskog glasa, stručnjak na II. vatikanskom saboru, specijalist za crkveni nauk o Blaženoj Djevici Mariji, istraživač Gospinih ukazanja u Lurdu i po drugim mjestima, pisac brojnih znanstvenih knjiga o Crkvi, o Mariji i suvremenim duhovnim gibanjima – pohodio je u prosincu 1983. Međugorje da bi tamošnja viđenja, o kojima se pročulo širom svijeta, podvrgao kritičkom znanstvenom istraživanju. Pripremišći o tome knjigu na francuskom jeziku, zaželio je o svojim istraživanjima i zaključcima izvijestiti i crkvenu javnost u našoj zemlji.

René Laurentin

Zašto sam bio u Međugorju? Zašto sam u Francuskoj objavio knjigu o tim ukazanjima? Je li se Gospa u Međugorju ukazala? (...)

Pošao sam u Međugorje u prvom redu kao specijalist za Lurd, kao pisac više od 20 knjiga o povijesti onih ukazanja, kao povjesničar takvih događanja u Ulici du Bac (1830.), u Pontmainu (1871.) i drugih ukazanja. Treba razumjeti da povjesničar, nakon što je 30 godina svoga života proveo proučavajući ukazanja iz dokumenata, želi tako nešto vidjeti uživo te prosuđivati na temelju same stvarnosti.

Nakon brojnih razgovora s onima koji su tamo putovali, zatim s ljudima iz Jugoslavije što ih susrethah u Rimu ili na Mariološkom kongresu na Malti, ne mogoh lako zatamiti svoje zanimanje za Međugorje, unatoč bojazni što ih ukazanja redovito izazivaju kako u Crkvi tako i u državi. U Lurdu je Bernardica imala nevolju s policijom, a drhtala je i pred svojim župnikom. U Contrizinu je general de Charette povukao sablju na vidjelicu Terezu optužujući je kao lažljivicu.

Dolazeći u Međugorje bio sam svjestan da se nalazim pred pojavom koja još nije dovršena i o kojoj Crkva nije izrekla svoj sud. Biskup koga sam izvijestio o svom dolasku upozorio me na kritički oprez.

Bijah, dakle, prožet stečenim nepovjerenjem prije nego što sam po prvi put, 24. prosinca 1983., ušao u malu prostoriju nasuprot sakristiji župne crkve gdje se viđenja diskretno događaju dok župljani i hodočasnici u crkvi mole krunicu pripremajući se na svagdanju Misu.

Toga 24. prosinca malo prije 6 sati navečer, na završetku svakidašnje krunice, vidioci su tiho napustili crkvenu lađu i ušli u spomenutu malu prostoriju. To je rješenje prihvaćeno da bi se izbjeglo svako izazivanje s obzirom na vlasti, ali također u skladu s onim pravilom vjerovanja koje glasi: „Blago

Dr. Stopar se četiri puta u razdoblju od pet do deset dana postavljao između vidjelaca i ukazanja. Vidioci se ne smetoše. Zamijetiše samo svojevrsno sivilo između sebe i Gospe.

onima koji ne videše ali vjerovali.“ Župljani Međugorja rado prihvaćaju to lišavanje. Uče se živjeti u čistoj vjeri.

Toga dana bilo je ondje pet mladih, jer je šesta, Mirjana, prestala imati viđenja. Na-

kon što joj je priopćila posljednju, desetu tajnu, koja će, zajedno s drugima biti otkrivena tek na kraju ukazivanja (što je zacijelo blizu), Djevica joj je – kako ona kaže – rekla neka se vrati u redovito stanje, u noć vjere. Ona se najprije osjetila prikraćenom, u sebi praznom, ali je ubrzo to prihvatila duboko u sebi. To je, prema načelima duhovnog života, dobar znak.

Petero vidjelaca: Vicka, Jakov, Ivanka, Marija i Ivan započeh dakle moliti. Najednom, vrlo živo, baciše se na koljena, svaki prema svojoj dobi i svojoj čudi. Lica im se obasjase radošću, opet svakom prema njegovoj naravi: Vicka, najotvorenija među vidiocima, ushićeno se smiješi. Ivan, najpovučeniiji, obuzet je kontemplacijom, dubokom, osobnom. Jakov, jedanaest mu je godina, kao da svojim napetim smirenim licem požudno upija ono što gleda.

Ne imadoh čime pothraniti svoje kritičke pretpostavke. Ni traga uznemirujućim simptomima. Ničeg kataleptičkog (grčevito ukočenog) u tim međugorskim zanosima, ni napetosti, ni krivljenja, ni izvrtanja šije (histerični stav), što me je bilo šokiralo u vide-njima u Garabandalu (premda ne želim izreći konačnoga suda o tom slučaju koji je silno zamršen). Potresno iskustvo za povjesničara u susretu sa živom stvarnošću. Arhivi su samo pepeo života. Bio sam ohrabren, okrijepljen, mnogo sam naučio. Kao primjer navodim da sam uspoređujući svoje fotografije od 23., 24. i 20. prosinca 1983. u Međugorju s takvim fotografijama iz prijašnjih godina, mogao, čini mi se, zamijetiti određeno stupnjevanje. Prilikom prvih ukazanja vidioci izgledaju više uzbuđeni, napeti, kao preneraženi tim dodirima s drugim svijetom. Danas su se u tom iskustvu udomaćili: opuštenu su, vedriji, u zanosu posve naravni. Taj sam dojam priopćio dr. Stoparu, slovenskom neuropsihijatru i psihologu, koji je član Lurdskog međunarodnog liječničkog vijeća. Po-

tvrdio je tu dijagnozu. No, bilo bi neprilično ići u pojedinosti.

Ti zanosi su me se dojmili zbog sljedećih pozitivnih obilježja:

1. Zanos počinje posve istodobno. Međutim, vidioci, koji su poredani jedan do drugoga, teško bi jedan drugomu mogli dati znak. Ništa takvoga nikada nije ni primijećeno. Očito je riječ o opažanju nečega što je izvan njih, što opažaju zajednički, što izaziva njihovu radost i njihovo padanje na koljena koje je tako raznoliko prema njihovim temperamentima. Njihovi se pogledi stječu prema jednoj točki. Ivan, koji je najviši, gleda malo iznad ravnine obzorja, ali mali Jakov, kojemu je glava gotovo u razini oltara, gleda prema gore, približno pod kutom od 45 stupnjeva. Ono što vide posve je blizu.

2. Od tog časa njihovi se glasovi ne čuju. Ipak živahno razgovaraju s pojavom koju vide, ponajviše Vicka. Kod Ivana, seoskog mladića od 17 godina, prevladava šutljiva kontemplacija te me on podsjeća na onog župljanina Arškog Župnika koji je svoju molitvu opisivao riječima: „On me gleda, ja ga gledam.“

3. Oni, vidioci, odsječeni su od vanjskoga svijeta, i to me podsjeća na riječi kojima je Alfonse Ratisbone opisao jedinu ekstazu u svom životu koju je doživio u crkvi u koju je došao kao znatiželjni turist: „Zahvatilo me neizrecivo uzbuđenje. Podigao sam oči. Cijelo je zdanje preda mnom iščezlo. Kao da se sva svjetlost sakupila u jednu kapelu, a usred nje pojavila se stojeći na oltaru velika blistava veličanstvena i nježna Djevica Marija, onakva kakva je na medaljici.“

Da bi mi pokazao tu pojedinost, župnik Tomislav Pervan podigao je maloga Jakova, malo ga prodrmao i spustio natrag, ali se nije primijetilo da mali to opaža. Poslije viđenja pitao ga je: „Što si mislio kad sam te podigao?“ Jakov se začudio. Nije primijetio ništa. Tako je bilo i s jednom od vidjelica kojoj su pomicali ruku. To je, dakle, neka druga razina. Gledanje ukazanja uvjetovano je prekidom veza s vanjskim svijetom. Izvjesna praznina priprema uključivanje otajstvene informacije, koju bez sumnje ne može otkriti nikoje znanstveno sredstvo. Budući da oni koji nisu vidioci ne vide Djevicu iznad oltara, može se reći kako je govorio svećenik-liječnik Mare Oraison: „Kad ljudi kažu da negdje vide ono što ja ne vidim, ja to, klinički, zovem halucinacijom.“ To, međutim, znači odviše pojednostavniti problem spoznaje i ignorirati osobitost pojave koja s više gledišta (prekid osjetilnog opažanja, lagano ubrzanje disanja i kucanja srca, itd.) zavrjeđuje mnogo promišljeniji medicinski pristup, koji nije baš poželjan jer može pore-

Vidioci na prvu obljetnicu ukazanja

Gdje se Gospa ukazuje, ona ne „silazi“ poput svemirskog broda s nekog planeta. Ne poduzima ona putovanje kroz prostor. Ne dolazi iz našega svemira, nego iz Slave gdje je Bog mjerilo. Udaljenost između nas i njezina proslavljena tijela nije prostornog, nego vremenskog reda.

metiti ozračje ukazanja, ali je ipak moguć, budući da vidioci ne osjećaju što se oko njih događa, kao što Bernardica nije osjećala plamen svijeece pod svojim prstom. Dr. Stopar se četiri puta u razdoblju od pet do deset dana postavljao između vidjelaca i ukazanja. Vidioci se ne smetoše. Zamijetiše samo svojevrsno sivilo između sebe i Gospe.

4. Vidioci kažu s najvećom jasnoćom da gledaju Gospu kao stvarnu osobu (stvarniju od osoba oko njih). Kažu: „Možemo je dotaknuti!“

U svojoj knjizi tumačim razloge za prihvaćanje njihova izvješća. Gdje se Gospa ukazuje, ona ne „silazi“ poput svemirskog broda s nekog planeta. Ne poduzima ona putovanje kroz prostor. Ne dolazi iz našega svemira, nego iz Slave gdje je Bog mjerilo. Udaljenost između nas i njezina proslavljena tijela nije prostornog, nego vremenskog reda. Mi smo u vremenu: susljedno trajanje, Ona je u vječnosti: trajanje Božje istodobnosti. Naše je, dakle, trajanje uključeno u Božju istodobnost, te se Marija može u njemu pokazati, ali načinom nezaslužnog, otajstvenog dara. Držim da se slika ukazanja ne stvara na mrežnici, u oku vidioca, baš kao ni na mojoj.

To, međutim, ne znači da bi viđenje bilo subjektivno. Valja shvatiti da svako opažanje, i ono najredovitije, uključuje određeni subjektivni dodir s objektom. Ako ja vidim pred sobom zeleno stablo, to je zbog toga što njegovo lišće šalje titraje (bezbojne titraje određene duljinom valova svjetlosti) koji pogađaju moju mrežnicu te nervni podražaj (fizičko-kemijski električnog tipa), prenosi tu informaciju do mozgovnog središta vida. Ondje se događa dešifriranje primljenog znaka tako da ja opažam kako je stablo zeleno. Složena sredstva opažanja (titraji, poticaji u živcima, sve bezbojno) samo su naličje moje spoznaje koja je doista objektivna, budući da mi sve to doživljavamo u bojama, s izuzetkom bolesti vida kao što je daltonizam. Materijalni dodir osjetilne spoznaje nije jedina mogućnost stvarne spoznaje. Krist ili Djevica mogu nam se priopćiti na način koji nije ništa manje stvaran, čak je mnogo stvarniji, kako to primjećuju vidioci. Tu hipotezu podrobnije razlažem u svojoj knjizi.

(Objavljeno u Glasu Koncila 19. veljače 1984; broj 4, str. 7)
(Nastavak u sljedećem broju)

PAPINE RIJEČI KOJE JE TREBAO IZGOVORITI U SVETIŠTU LA VERNA 13. SVIBNJA 2012.

Križ – opipljivi znak ljubavi, mjera Božje dobrote i milosrđa

Kontempliranje Raspetoga čin je uma, ali je nemoguće vinuti se do krajnjih visina bez snage srca i ljubavi...

Priredio fra Tomislav Pervan

Papa se 13. svibnja zaputio helikoptrom na jednostnevni pohod Toscani, bio je u Arezzu gdje je slavio svetu Misu, a namjeravao je pohoditi i franjevačko svetište La Vernu, gdje je sv. Franjo primio svete rane. Međutim, zbog loša vremena pohod je izostao. Donosimo temeljne misli koje je namjeravao uputiti franjevcima, franjevkama, klarisama, svima nazočnima:

Promišljati Kristov Križ! Meditirati, kontemplirati. Stigli smo kao hodočasnici u Sasso Spicco na La Vernu gdje je “dvije godine prije svoje smrti” (Toma Čelanski, Vita Prima, III, 94) sveti Franjo primio na svome tijelu rane slavne muke Krista raspetoga. Franjin put nasljedovanja Raspetoga doveo ga je do jedinstva sa samim Gospodinom u tolikoj mjeri, iznutra i izvana, da je i izvana, na

tijelu bio svomu Gospodinu suobličan. Vrhunski čin ljubavi iskazao nam je Gospodin na križu. Bijaše to za Franju put koji je započeo u San Damianu, ispred Raspetoga, koga je promatrao srcem i umom. I nastavio je cijeloga svoga života promatrati i meditati Križ na tome svetom mjestu koje je toliko postalo mjesto i putokaz svetosti i posvećenja, tijekom osam stoljeća. Nbrojeći su pred tim Raspetim u San Damianu klečali, u molitvi, tišini, sabranosti.

Slavni Kristov Križ sažimlje u sebi patnju cijeloga svijeta, ali je križ opipljivi znak ljubavi, mjera Božje dobrote i milosrđa prema čovjeku. Na ovome mjestu svi smo mi pozvani ponovno otkriti nadnaravnu dimenziju života, podignuti svoje srce i oči gore, vinuti se iznad prolaznoga, vratiti se u krajnjoj

predanosti Gospodinu, slobodna srca, u savršenoj radosti, promišljajući, kontemplirajući Raspetoga kako bi nas on mogao raniti svojom ljubavlju.

“Svemoguć, svevišnji, predobri Gospodine. Tvoja je slava, hvala i čast, i svaki blagoslov”, započinje Franjo svoj Hvalospjev Suncu. Franjo je dopustio da bude prožgan svjetlom Božje ljubavi, kako bi odražavao u svijetu ljepotu otkupljena čovjeka i stvorenja, da bi ta ljepota odražavala sjaj Kristova lica kao što je mjesечеva svjetlost odraz sunčeva sjaja. Krv Raspetoga koja teče sa slavnoga Križa oživljuje sasušene Adamove kosti u svakome od nas, da bi svatko od nas ponovno otkrio radost zapućivanja na stazu svetosti, penjući se u visine, prema Gospodinu. S ovoga svetoga i blagoslovljena mjesta sjedinjujemo se u molitvi sa svim franjevcima na cijelom svijetu: “Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslovljavamo tebe, jer si svojim svetim Križem otkupio cijeli svijet”.

Zahvaćeni smo Kristovom ljubavlju. Ne možemo se popeti na La Vernu a da se ne prepustimo da nas do kraja apsorbira molitva svetoga Franje: “Žarka i slatka sila tvoje ljubavi, molim te Gospodine, neka obuzme moj um i moje srce i neka ga odijeli od svega, što je pod nebom, da umrem od ljubavi ljubeći tebe, koji si se udostojao umrijeti od ljubavi ljubeći mene” (sv. Franjo, Molitva “Absorbeat”). Kontemplacija Raspetoga čin je čovjekova uma, ali je nemoguće vinuti se u visine bez snage ljubavi. Na La Verni, tome svetome mjestu, brat Bonaventura iz Bagno-regia – dični sin svetoga Franje – napisao je svoj *Put duha k Bogu – Itinerarium mentis in Deum* pokazujući nam put kojim nam je ići kako bismo se vinuli u visine i tu se susreli s Gospodinom. Taj veliki crkveni učitelj lomi

Krv Raspetoga koja teče sa slavnoga Križa oživljuje sasušene Adamove kosti u svakome od nas.

s nama kruh vlastitoga iskustva, pozivajući nas najprije na molitvu Kristu – Raspetomu.

Poniznost su dveri za svaku krjepost
Bonaventura nas uči kako se um i misao treba najprije okrenuti Gospodinovoj mucu jer žrtva križa ništi naše grijeh. Prostor grijeha u čovjeku daje se ispuniti jedino Božjom ljubavlju. “Stoga pozivam čitatelja prije svega na žarku molitvu po Kristu raspetome, čijom smo krvlju očišćeni od ljaga naših mana i grijeha” (*Put duha k Bogu, Proslav 4*). Ali da bi molitva bila učinkovita, naše molitve trebaju i naše suze. To je naše nutarnje uključivanje, naša ljubav kao odgovor na Božju ljubav. Potom – ono što nam treba jest *admiration – divljenje* koje sveti Bonaventura vidi u malenima i poniznima u Evanđelju koji su kadri iskusiti čudo Kristova spasiteljskoga djela. Poniznost su dveri za svaku krjepost. Do Boga se ne dopire umnim zanosnim ponosom istraživanja, nego većma poniznošću, sukladno znamenitom izričaju svetoga Bonaventura: “Stoga neka nitko ne misli kako je dostatno čitanje bez unutrašnjega pomazanja, umovanje bez pobožnosti, istraživanje bez divljenja, pozorno motrenje bez radosti, radinost bez pobožnosti, znanje bez ljubavi, bistrina uma bez poniznosti, studij bez božanske milosti, prodornost razuma bez božanski nadahnute mudrosti” (nav. mj.).

Kontemplacija Krista raspetoga ima izvanrednu učinkovitost jer ona omogućuje da prijedemo s misaonoga na iskustveno područje, iz nade spasenja u slatku i blagoslovljenu domovinu i zavičaj. Sv. Bonaventura potvrđuje to riječima: “Onaj koji potpuno okrenuta lica gleda na pomirilište, tj. Krista, i razapeta ga promatra na križu u vjeri, nadi i ljubavi, u pobožnosti, divljenju i radosti, u poštovanju, hvali i klicanju, taj s njime obavlja ‘pashu’, to jest prijelaz”. To je srčika iskustva La Verne, to je jezgrena iskustva Asiškoga Siromaška na La Verni. Na ovome Svetom brdu sveti je Franjo živio u svojoj osobi duboko jedinstvo nasljedovanja, *imitatio et conformatio* samoga Krista, nasljedovanje i suobličavanje s Kristom. Time nam također zbori kako nije dovoljno nazivati se kršćanima nego trebamo biti kršćani, a nije dovoljno ni samo činiti dobra djela. Moramo se suobličiti s Isusom postupnim, ustrajnim predanjem, preobrazbom vlastitoga bića na sliku samoga Gospodina pa da snagom božanske milosti svaki ud njegova Tijela – koje je Crkva – očituje svijetu prije ko potrebnu suobličnost sa svojom Glavom, Kristom Gospodinom. Stoga započinjemo ovaj hod – kao što nas to uče srednjovjekovni učitelji na primjeru svetoga Augustina – sa samospoznajom, poniznošću, promatrajući sami sebe, u krajnjoj otvorenosti.

Kontemplacija Krista raspetoga ima izvanrednu učinkovitost jer ona omogućuje da prijedemo s misaonoga na iskustveno područje, iz nade spasenja u slatku i blagoslovljenu domovinu i zavičaj.

Ljubav koja nadmašuje sveukupnost povijesti

Nositi Kristovu ljubav! Koliki su se hodočasnici uspjeli na ovo Sveto brdo, i stalno se nastavljaju uspinjati na njega da bi kontemplirali ljubav raspetoga Boga te bili Njime zahvaćeni. Koliki su se hodočasnici uspjeli u traganju za Bogom koji je jedini razlog što Crkva postoji, Crkva, naime, kao most između Boga i čovjeka. I ovdje se oni susreću s vama, sinovima i kćerima svetoga Franje. Uvijek se sjećajte da je smisao posvećenoga života u specifičnoj zadaći, naime, živjeti svjedočanstvo, biti svjedoci – riječju i primjerom života življena u skladu s evanđeoskim savjetima – u čudesnoj ljubavnoj priči između Boga i čovjeka, ljubavi koja nadmašuje sveukupnost povijesti.

Srednjovjekovni su franjevci ostavili neuništivi trag toga – i u vašoj crkvi u Arezzu. Opetovana putovanja Asiškoga Sirotana kao i njegova putovanja u ove krajeve dragocjeno su blago. La Verna bijaše jedinstveni i temeljni događaj zbog jedincatosti svetih rana utisnutih u tijelo serafskoga Oca Franje ali i zbog kolektivne povijesti njegove braće i vašega naroda koji nastavljaju otkrivati u Sasso Spicco središnjost samoga Krista u životu vjernika.

Tolika su svjetla obasjavala ove krajobrazce, kao npr. sveta Margareta Kortonska, premalo znani lik franjevačke pokornice koja

bijaše kadra oživjeti karizmu Asiškoga Siromaška u svome životu izvanrednom živahnošću, sjedinjujući kontemplaciju Raspetoga s ljubavlju prema najmanjima i zaboravljenima. Ljubav prema Bogu i bližnjemu nastavlja animirati vrijedno franjevačko djelo u vašim crkvenim zajednicama. Život prema evanđeoskim savjetima kraljevski je put kako se živi Kristova ljubav. Na ovome blagoslovljenom mjestu Gospodina molim da nastavi slati svoje radnike u svoj vinograd, i napose se obraćam mladima da se odazovu Božjem pozivu velikodušno, te da se odvažno posvetiti mu se u posvećenom životu te svećeničkoj službi i djelovanju.

Papa zaključuje kako je došao na La Vernu kao hodočasnik, kao nasljednik svetoga Petra, pa bi htio da svatko od nas poslušao još jednom Isusov upit Petru: “Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me više od ovih?... Pasi janjce moje” (Iv 21,15). Ljubav prema Kristu temelj je života svakoga pastira, i onda kao i za naše suvremenike, koji su prečesto zatvoreni u svojoj vlastiti individualizam. Na kraju je poručio da budemo znak Božje nemjerljive ljubavi i milosrđa. Svećenička pobožnost uči svećenike da ljube ono što slave, da svoje živote, da svoj život lome poput kruha s onima s kojima žive, s onima koje susreću, imajući udjela u njihovoj patnji, otvoreno oko za njihove potrebe i probleme, slijedeći ih i prateći na putu vjere.

Raspored molitveno-liturgijskog programa za 31. obljetnicu Gospih ukazanja

Od petka, 15. lipnja, do subote, 23. lipnja: Devetnica – molitva krunice na Podbrdu u 16 sati

Nedjelja, 24. lipnja

- 6 sati: Hodnja mira od Humca do Međugorja. S Humca se polazi u 6 sati, ispred crkve sv. Ante, dolazak oko 10 sati
- Blagoslov s Presvetim oltarskim sakramentom pred župnom crkvom u Međugorju
- Sv. ispovijed prije podne i od 17 sati
- 8 i 11 sati: Sv. Mise na hrvatskom jeziku
- Mise na stranim jezicima prema blagdanskom rasporedu
- 18 sati: Krunica
- 19 sati: Sv. Misa uoćnica
- 22 – 05 sati: Klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu

Ponedjeljak, 25. lipnja: 31. obljetnica Gospih ukazanja u Međugorju

- Sv. ispovijed tijekom cijeloga dana
- 5, 6, 7, 8, 9, 11 i 16 sati: Sv. Mise na hrvatskom jeziku
- Mise na stranim jezicima prema blagdanskom rasporedu
- 18 sati: Krunica
- 19 sati: Središnje večernje misno slavlje

Statistike za travanj 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 183.500
Broj svećenika koncelebrana: 3417
(113 dnevno)

Neopisivo iskustvo

Hodočasnici iz Hrvatske, koje je predvodio pater Vatroslav Frkin, koncem travnja boravili su u Međugorju. Među njima je bila i Silvija Sečen, predsjednica udruge „U duhu s Kristom“. Ta katolička laička udruga plod je Međugorja, jedno od njezinih poslanja je molitva za duhovna zvanja. Udruga djeluje na području Samobora i Svete Nedelje. Silvija se prije dvije godine vratila iz Amerike: „Već dugo sam u molitvama razmišljala o odlasku u samostan, a u Međugorju sam tražila odgovor. Po povratku iz Međugorja shvatila sam da ima i drugih načina služenja Gospodinu. Kao novinarka i radijska voditeljica počela sam raditi emisije duhovnog sadržaja. Nakon toga pokrenuli smo list koji se dijeli besplatno po svim samoborskim i svetonedeljskim župama.“

Hodočašćem u Međugorju htjeli su izraziti zahvalnost Kraljici Mira, koju drže za začetnicu i zaštitnicu svih projekata svoje udruge. „O Međugorju sam mnogo slušala još kao dijete, a prvi sam put došla iz znati-

želje. Prvi put sam bila prije tri godine i to na Festivalu mladih. Riječ je o iskustvu koje je teško opisati“ – kazala je Silvija.

Hodočasnici iz Paname

Uz hodočasnike iz dvadesetak zemalja svijeta, novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje početkom svibnja susreli su i vjernike iz daleke Paname.

Jedna od njih je Lorena Varela, supruga potpredsjednika Paname, koja drugi put hodočasti Kraljici Mira. Za Međugorje je čula od svoje majke koja je žarko željela posjetiti Međugorje, ali to nije mogla učiniti jer je godinama nosila križ teške bolesti. Umrula je prošle godine. Nedugo nakon smrti svoje majke, Lorena je odlučila hodočastiti sa svojom sestrom.

„Ovdje sam pronašla takav mir i osjetila takvu blizinu Majke Božje; stalno sam osje-

ćala da je i naša zemaljska majka s nama. S prvog hodočašća ponijela sam Gospin kip i krunicu, koju u obitelji molimo redovito. Nakon posjeta Međugorju moj odnos s Bogom i Gospom postao je dublji. I sad osjećam da ću opet uskoro doći, jer Gospa zove. Kao supruga potpredsjednika Paname imam mnogo obveza, i one ponekad nisu lake. Sve to uz Gospu postaje lakše i daje mi snage nastaviti dalje.“

S hodočascima iz Paname bio je i svećenik Abdiel Cardenas. Radi s afrodeseljenicima i Indijancima te skrbi o dvije župe. Kazao nam je da je o ukazanjima u Međugorju čuo već 1981. kao trinaestogodišnji dječak. Međugorje je prvi put posjetio prije četiri godine.

Vlč. Abdiel svjedoči o velikom broju hodočasnika iz njegove zemlje te brojnim molitvenim skupinama Kraljice Mira. U Panami imaju i jednu župu koja je posvećena Kraljici Mira i crkvu koja je ista kao međugorska crkva sv. Jakova.

„U Međugorju sam osjetio veliku radost i snagu da nastavim svoj svećenički život. Uvijek smo tražili materijale koji pišu i govore o Međugorju. To je za mene nešto veliko. Međugorje mi je dalo mnogo toga, a posebno je osnažilo moju ljubav prema Euharistiji te čistiju i jasniju pobožnost prema Gospi“ – rekao je o. Abdiel.

Biciklom iz Njemačke u Međugorje

Hodočasnici u Međugorje pristižu na različite načine. Hodočasnici na biciklu i nije osobita novost, no kad je riječ o čovjeku koji je prešao sedamdesetu, onda je to ipak nesvakidašnji događaj. Riječ je o 71-godišnjem Nijemcu Helmutu Kühnu, koji je u Međugorje stigao biciklom sa sjevera Njemačke. Hodočašće je trajalo od 19. travnja do 6. svibnja 2012. Prije dvije godine hodočastio je u Santiago de Compostelu i tada je odlučio doći u Međugorje biciklom. Helmut i njegova supruga Brunhilde gostovali su na Radiopostaji „Mir“ Međugorje: „Osjetio sam olakšanje kada sam došao. Navečer sam otišao u međugorsku crkvu. Onda sam tri sata čekao autobus kojim je doputovala moja supruga.“ Prvi put u Međugorju je bio za ljetovanja s obitelji na Jadranu, a ponovno je došao prije četiri godine. Kući se vraćaju zahvalni i sretni. Želja im je češće posjetiti Međugorje.

Duhovna obnova

Na blagdan sv. Margarete Kortonske, 16. svibnja, osam kapucinskih svećeničkih kandidata iz riječkog samostana stiglo je na duhovnu obnovu u Međugorje. Oni za tri mjeseca odlaze u Italiju nastaviti svoj redovnički život i studij, a za čitatelje Glasnika mira kazali su: „U Međugorje smo došli zahvaliti Bogu i Gospi što su nas pozvali na ovaj uzvišeni put – služiti Isusu Kristu. Ovim putem zahvaljujemo o. provincijalu Anti Logari i našem odgojitelju fra Ivici Petanjku te cijeloj riječkoj zajednici na čelu s gvardijanom fra Žarkom Lučićem što su nas srdačno primili i usmjevali na pravi put. Ovime također potičemo i vas čitatelje da molite za nas kako bismo ustrajali na našem životnom putu. Neka nas sve čuva i prati zagovor Blažene Djevice Marije Kraljice Mira. Pax et bonum.“

3. festival hrvatskih vjerskih filmova „Trsat 2012.“

Od 7. do 9. lipnja 2012. u Franjevačkom samostanu na Trsatu u Rijeci održat će se 3. festival hrvatskih vjerskih filmova. Na festivalu će biti prikazano dvanaest filmova nastalih prošle i ove godine, a održat će se i okrugli stol o temi „Audiovizualni mediji i nova evangelizacija Crkve“. U radu okruglog stola sudjelovat će pastoralni djelatnici, teolozi i filmski djelatnici.

Dva filma koja će se prikazati na festivalu imaju za temu ukazanja Kraljice Mira. Riječ je o filmu „Međugorje – evo ti Majke“, redateljice Ljiljane Filipović, snimljenu uz 30. obljetnicu ukazanja, te o filmu „Život s Gospom“, redatelja Edija Benčića, u kojemu se prikazuje djelovanje Edija Karlovića iz Žminja pokraj Pule, koji već trideset godina organizira hodočašća u Međugorje.

Hodočašće krizmanika iz župe Presvetog Trojstva u Karlovcu

Fra Ante Barišić, kapelan u župi Presvetog Trojstva u Karlovcu, u Međugorje je hodočastio s ovogodišnjim krizmanicima iz svoje župe i njihovim roditeljima. Svi krizmanici, nažalost, nisu mogli doći jer nemaju putovnice.

„Oni su se spremali dvije godine, svaki tjedan imali smo vjeronauk. Uz znanje potrebno je i iskustvo Boga, a Međugorje je

izvršno mjesto za to. Kraljica Mira pomaže svima da pronađu Isusa. Želio sam djecu dovesti bliže Gospi“ – kazao je fra Ante.

Krizmanice Marija Bogović i Mihaela Antolić prvi su put bile u Međugorju. „Kraljica Mira nas je približila Bogu, jako smo sretni što smo imale ovu priliku za hodočašće“ – rekle su Marija i Mihaela za Radiopostaju „Mir“ Međugorje i Glasnik mira.

Pravoslavni hodočasnici iz Izraela u Međugorju

Trideset četvero hodočasnika pravoslavne vjere, iz različitih krajeva Izraela, stiglo je u Međugorje 11. svibnja 2012., a nekoliko ih se pridružilo kasnije. Susreli smo ih na početku hodočašća, kad su nam rekli: "Došli smo kući, svojoj Majci. Svi smo mi kršćani i svi smo mi sjedinjeni s Bogom. Nema razlika u raju. Mi se ovdje osjećamo kao da nam je mjesto ovdje". U Međugorju su ostali deset dana i redovito su sudjelovali u molitveno-liturgijskom programu te molili na Križevcu i Brdu ukazanja.

Hodočašće zahvalnosti

Osamdeset petogodišnji Marco Bassetti iz Trenta do 1980. bio je direktor jedne banke u svom mjestu. Te godine prešao je na drugi posao, a u Međugorje je prvu skupinu hodočasnika doveo 13. svibnja 1982. Kraljici Mira došao je i ove godine točno na 13. svibnja, zahvaliti na svim milostima koje je primio.

Za svoga jubilarnog hodočašća Marco nam je rekao: „Posvetio sam se organizaciji hodočašća u Međugorje počevši s 13. svibnjem 1982. Do 1990. godišnje sam organizirao po četiri hodočašća. Godina 1987. bila je rekordna – došli smo šest puta. Godine 1991. rat nas je zatekao u Međugorju, i nismo dolazili do 1996. Od te godine hodočastimo po dva ili tri puta godišnje.

Najljepša stvar koja nam se dogodila je gradnja crkvice u Šurmancima, koju smo financirali i za koju smo darovali ikonu Milosrdnog Isusa koja je bila kod nas u Trentu. Zahvaljujući toj ikoni u Trentu se dogodilo jedno čudo – ozdravljenje koje je bilo uključeno u dokaze za beatifikaciju s. Faustine Kowalske. Ikona je djelo jedne gospođe iz Padove koja ju je napravila za Međugorje. Kako je izbio rat, ikona je ostala kod nas, a potom smo je prenijeli u kapelicu na gro-

blju u Šurmancima, gdje je stajala nekoliko godina. Prije beatifikacije Faustine Kowalske bio sam u Rimu, gdje je s nama bio pok. fra Leonardo Oreč, nekadašnji međugorski

župnik. Kad sam mu spomenuo da crkvice na groblju u Šurmancima možda nije najbolje mjesto za tu ikonu, kazao je da se počinje graditi crkvice u filijali međugorske župe u Šurmancima. Tada sam pokrenuo akciju za financiranje gradnje crkve. U međuvremenu se postavilo pitanje kojem će svecu crkvice biti posvećena, a fra Leonardo je predložio da to bude crkvice Milosrdnog Isusa i da se u nju stavi ikona. Tako je i bilo.

Tisuće ljudi sam doveo u Međugorje. Tijekom naših hodočašća u minulih trideset godina rodila su se mnoga zvanja, napose zvanja za klauzurne samostane. Svjedoci smo i mnogih slučajeva izlječenja u obiteljima: nakon godina sukoba i nespornosti, obitelji su ponovno postale zdrave i bez netrpeljivosti, sve zahvaljujući hodočašću u Međugorje.

Na upit što mu znači Međugorje, Marco je odgovorio: „Za mene je ovo raj. Gospa nas je svojim porukama probudila. Osnažila nas je i rekla je da se trebamo boriti protiv zla. Ima mnogo ljudi koji ne vjeruju u vječni život, ali Gospa nam kaže da taj život postoji. Svima koji mogu doći u Međugorje poručujem da to i učine.“

(Ivana Čilić)

Sakrament svete potvrde

U subotu 19. svibnja 2012., u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju 81 krizmanik primio je sakrament svete potvrde, kojim se kršteni obogaćuju darom Duha Svetoga i savršenije povezuju s Crkvom. Sakrament potvrde podijelio je mjesni biskup mons. Ratko Perić pod svetom Misom u 10 sati. Dan prije, 18. svibnja, krizmanici, njihovi kumovi i roditelji imali su sv. ispovijed.

23. međunarodni molitveni susret mladih

„Gospodine, daj nam više vjere!“
(Lk 17,5)

Utorak, 31. 7. 2012.

18.00 - molitva krunice
19.00 - sv. Misa (proba zbora i orkestra)
20.30 - molitva za ozdravljenje
21.00 - klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu (generalna proba zbora i orkestra)

Srijeda, 1. 8. 2012.

18.00 - molitva krunice
19.00 - dobrodošlica mladima po državama, sv. Misa
20.30 - klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

Četvrtak, 2. 8. 2012.

09.00 - jutarnja molitva
09.30 - predavanja, pjesma, svjedočanstva
12.00 - stanka
16.00 - predavanja, pjesma, svjedočanstva
18.00 - molitva krunice
19.00 - sv. Misa
20.00 - klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

Stogodišnjak iz Irske u Međugorju

John O' Sullivan iz grada Killarneya u Irskoj, sredinom svibnja u Međugorje je hodočastio deveti put. Ne bi to bilo ništa neuobičajeno da nije riječ o hodočastniku koji je 5. travnja navršio 100 godina. Prvi put došao je 2002., a o Međugorju i ukazanjima Kraljice Mira saznao je od hodočasnika iz svoje zemlje. Zdravlje ga dobro

služi te se i ovom prilikom uspeo na Podbrdo i Križevac, naravno u pratnji ostalih hodočasnika. „Čuo sam o Međugorju i odlučio sam doći. Nisam mislio da će biti toliko lijepo. Poslije sam pričao ljudima o Međugorju. Putovao sam i u druga mjesta, ali najviše volim doći u Međugorje“ – kazao je John, uz napomenu da će uskoro opet doći.

Hodočasnici-pješaci iz Osijeka

Brat i sestre – Zvonko Bogi, Vesna Janković i Zlatica Čepo – u Međugorje su pješice stigli iz Osijeka, 24. svibnja. Na put su krenuli 14. svibnja, a na ovaj način hodočastiti Kraljici Mira odlučili su uoči Božića. Kažu da su tako htjeli zahvaliti na svemu što je za njih Gospa učinila. Ističu da su ih svi koje su sreli na putu lijepo i srdačno primili te svima zahvaljuju. „Bilo je molitve i radosti tijekom puta. Noge

su nas strahovito boljale, ali ujutro, kad bismo se dizali, sav je umor nestajao. Cijelim putem Gospa je bila s nama, ona nas je vodila, vrata su nam se sama otvarala. Išli smo svugdje na hodočašća, ali Međugorje je posebno, ne može se riječima opisati“ – rekli su nam. Zvonko, Vesna i Zlatica članovi su Pokreta Božanskog Milosrđa.

(Dragana Dugandžić)

Petak, 3. 8. 2012.

09.00 - jutarnja molitva
09.30 - predavanja, pjesma, svjedočanstva
12.00 - stanka
16.00 - predavanja, pjesma, svjedočanstva
18.00 - molitva krunice
19.00 - sv. Misa
20.15 - procesija kroz župu
22.30 - 23.00 - klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

Subota, 4. 8. 2012.

09.00 - jutarnja molitva
09.30 - predavanja, pjesma, svjedočanstva zajednice „Cenacolo“
12.00 - stanka
16.00 - predavanja, pjesma, svjedočanstva
18.00 - molitva krunice
19.00 - sv. Misa, molitva za ozdravljenje
21.15 - predstava zajednice „Cenacolo“

Nedjelja, 5. 8. 2012.

Prije podne - Mise po jezičnim skupinama
16.00 - predavanja, pjesma, svjedočanstva
18.00 - molitva krunice

19.00 - sv. Misa

20.30 - 21.30 - klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
21.30 - 23.00 - oproštaj uz pjesmu

Ponedjeljak, 6. 8. 2012.

03.00 - molitva krunice uz Križevac (privatno)
05.00 - sv. Misa na Križevcu

PREPORUKE

- Ponijeti sa sobom mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju, suncobran
- Skupine koje će sudjelovati na molitvenom susretu neka ne planiraju druge programe za vrijeme susreta mladih
- Večernji molitveni program za sve počinje krunicom u 18 sati. Misa je u 19.00 sati

NAPOMENE:

Za trajanja susreta mladih (osim u nedjelju) ne će biti sv. Misa za hodočasnike tijekom prijedpodneva. Svi će hodočasnici dolaziti na sv. Misu navečer, zajedno s mladima. Za vrijeme Mladifesta osiguran je simultani prijevod.

Dobro je u tišini čekati spasenje Gospodnje

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Poznato je da se u Međugorju prije večernje svete Mise mole dvije krunice, a poslije Mise još jedna zato što je Gospa pozvala na molitvu krunice. No, kako u životu tako i u molitvi postoji vrijeme šutnje i vrijeme govorenja (Prop 3,7).

U nekoliko je poruka Gospa pozvala na molitvu u tišini. „Odlučite posvetiti vrijeme samo za susret s Bogom u tišini. U tišini srca ostanite s Isusom. Kleknite u tišini svojega srca. Neka vam u tišini Duh Sveti govori. Tražite u tišini svoga srca spas svojoj duši“ (25. srpnja 1989.; 25. srpnja 1998.; 25. svibnja 2001.; 25. srpnja 2006.; 25. svibnja 2007.).

Sveto nam pismo kaže da Božja riječ dolazi iz tišine: jurnula je s nebesa dok je posvuda vladala mirna tišina (Mudr 18,14). Božje je Otajstvo tisućljećima bilo obavijeno šutnjom, kaže Pavao (Rim 16,25). Postoji tišina koja prethodi izgovorenoj riječi, koja daje snagu i težinu njezinu značenju. Pavao je prozborio tek nakon što je u narodu nastala velika tišina (Dj 21,40). Postoji tišina koja slijedi poslije izgovorene riječi. Kad Jaganjac

otvori sedmi pečat, nastaje muk na nebu (Otk 8,1). Postoji šutnja mudraca koji šteti svojoj riječi i ne baca ih uzalud. Mudrac šuti u ovo vrijeme, jer vremena su tako zla (Am 5,13). Mudar čovjek šuti do zgodnoga časa (Sir 20,7). Postoji tišina i šutnja onih koji su doživjeli nešto što se ne može izraziti riječima. Poslije Preobraženja na Taboru, učenici su šutjeli i nikomu nisu kazivali što su vidjeli (Lk 9,36). Postoji šutnja onih koji u skrovnosti kuju zle naume. Kada Isus pita: „Je li s tobom dopušteno činiti dobro ili činiti zlo?“, farizeji šute, a odmah zatim iziđu i dadnu se s herodovcima na vijećanje protiv njega, kako da ga pogube (Mk 3,1-6). Postoji šutnja čovjeka kojega nitko ne sluša, muk nevino optuženog i unaprijed osuđenog. Pred Velikim svećenikom Isus je šutio (Mt 26,63).

Tišina i šutnja nisu isto. U porukama se nigdje ne spominje šutnja. Čovjek može zašutjeti usnama a govoriti očima. Može utišati oči, a primati zvukove sluhom. Može umiriti svoje uši, a njuhom i opipom u sebe upijati nemir. Čovjek može ušutjeti dok istodob-

no u njemu vrvi mnoštvo misli, uspomena, napasti... poput oluje na moru dok Isus spava... no kada se on probudi i kada vjetru i uzburkanim valovima zapovijedi: „Utihi! Umukni!“, smiri se vjetar i nastaje velika utiha (Mk 4,39). Tišina je umirivanje svih osjetila. Dobro je u tišini čekati spasenje Gospodnje! (Tuž 3,26).

Postoje razdoblja u životu kada čovjek susreće Boga u molitvi. Postoje razdoblja čišćenja, razdoblja suhoće, kada se Bog u molitvi ne objavljuje. Tada se može činiti prikladnim pobjeći u aktivnu molitvu, no Bog se Iliji objavio kada je prekinuo svoju borbu protiv Baalovih proroka, kada se smirio, kada je zašutio... objavio mu se u šapatu laganog i blagog lahora (1 Kr 19,12). Job je raspoznao šapat Božjega glasa tek kada je posvuda zavladao tišina (Job 4,16).

Molitva tišine traži predanje. Molitva tišine traži poniznost čovjeka koji zna da je molitva milost a ne postignuće. Ako doista želimo iskreno moliti srcem, ne ćemo moliti onako kako mislimo da treba moliti jer nam je netko tako rekao, nego onako kako doista iskreno možemo. Stati pred Boga praznih ruku, bez želja, namjera, planova. Nema bolje ili manje dobre molitve. Molitva nije pitanje učinkovitosti nego pitanje susreta.

„Umuknite preda mnom, otoci, nek' novu snagu narodi priberu“, govori Gospodin (Iz 41,1). Tihom, ljudi svi, pred Gospodinom, jer, evo, on ustaje iz svetoga Prebivališta svojega! (Zah 2,17).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrllili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Molitva – vrijeme otvaranja Bogu

Isus nam je blizu, mi se trebamo samo izložiti njegovoj blizini i sve će prepreke biti otklonjene, život će proklijati i donijeti svoje plodove.

Priredio fra Marinko Šakota

Meditiraj nad sljedećim riječima:

U molitvi Bog je sunce... a ti si cvijet...

Sunčam dušu

Neki misionar iz Papue Nove Gvineje zapazi kako jedan od njegovih novokrštenika, ponosni poglavica plemena Kanaka, na kraju svake Mise dolazi pred svetohranište i tamo, razgoličenih grudima, dugo ostaje uspravan kao svijeća. Bio je vrlo jednostavan čovjek, još nije ni počeo čitati Bibliju.

Jednoga dana, ne mogavši više obuzdati znatiželju, misionar ga upita što to on čini pred svetohraništem. Poglavica mu, smiješeći se, odgovori: „Sunčam dušu...“

Nakon molitve ti si sunce... a drugi su cvijet...

Sunce i cvijet u očima fra Slavka Barića

„Svako je sjeme dar. Ali da postane cvijet i plod, treba mu sunce, plodonosna i životodajna zemlja te voda i trajna ljudska pažnja. Samo onda kad se ostvare svi ti uvjeti, sjeme prirodno raste i razvija se.“

„Sunce je svojim svjetlom i svojom toplinom najprije blizu sjemenki i stabljike, a one snagom nutarnjeg zakona rasta osjete to i otvaraju se. Važno je samo da se sjeme ne odvoji od djelovanja sunca i sve će krenuti...“

„Što se tiče našega duhovnoga rasta i približavanja Isusu, glavno se dogodilo. Isus nam je blizu i mi se trebamo samo izložiti njegovoj blizini i sve će prepreke biti otklonjene, život će proklijati i donijeti svoje plodove.“

Osim sunca i cvijeta još netko je u igri...

Krtica i Sunce

Nekada su krtica i sunce povazdan bili zajedno. Zanosno su se družili i natjecali tko će se domisliti ljepšoj igri. Kad bi se umorili, počinili bi zagledani jedno u drugo. Krtica je svojim bistrim očima promatrala sunce, a ono ju je obasjavalo svojim sjajnim okom. No, jednom u osvit dana, sunce opazi neki tek izniknu li cvijet.

„Gledaj kako je divan“, reče ushićeno krtici i razdragano pozove cvijet da se pridruži njihovoj igri.

Ali krtica nije htjela svojega prijatelja dijeliti s nekim došljakom. Kad se smračilo, ona se tiho prišulja cvijetu i pregrize mu korijen. Zadovoljna učinjenim, pođe na počinak, no san joj ne htjede na oči. Čitavu se noć nemirno premještala, a kada tanka crta svjetla na obzorju najavi dolazak njezina prijatelja, ona osjeti nelagodu u duši i zavuču se pod zemlju.

Čim se sunce promolilo iza stabla, odmah razazna što se zbilom. Cvijet je ležao mrtav, a na mjestu gdje se krtica zavukla pod zemlju oblikovao se mali humak.

„Krtice, prijateljice“, zavra je sunce bolnim glasom, „dodi, dan je pred nama.“

Krtica je čula glas svojega prijatelja, ali se nije odazvala. Sunce je dozivalo krticu, danima ju je dozivalo, no uzalud.

„Krtice, dodi“, dozivalo ju je sunce. „Onaj mi je cvijet bio silno drag, ali tisuće takvih mogu probuditi iz zemlje. No, ti mi nedostaješ, tebe trebam.“

Prošlo je mnogo godina. A onda krtica jednoga dana nenadano proviri iz zemlje. „Krtice!“ usklikne sunce. „O, kako ti se radujem!“

„Tko si ti?“ upita ga krtica.

„Sunce, tvoj prijatelj“, žustro joj odgovori sunce.

Krtica okrene glavu u smjeru odakle je dolazio glas. U taj čas sunce ugleda njezine prazne oči, ali prije negoli je u svojoj zapanjenosti išta uspjelo izustiti, krtica reče: „Ne možeš me prevariti. Ti više ne postojiš. Valjda ne očekuješ od mene da ne vjerujem svojim očima.“

To reče i ponovno zađe pod zemlju.

Stjepan Lice

Krunica – molitva otkrivanja lica Kristova

Prebiranje zrnaca na krunici nije puko brojenje izmoljenih molitava. Prsti koji prebiru krunicu nalaze putokaze koji molitelja uvijek dovedu pred Gospodinov križ. Krunica je stoga i napravljena tako da završava križem.

Krunica je sve do nedavno sadržavala 150 Zdravomarija, što odgovara broju psalama. Odnedavno su joj uz radosna, žalosna i slavna, pridodana i svjetlosna otajstva, što je prigoda da još bolje upoznamo značenje i sadržaj ovoga molitvenog oblika. Navikli smo na naziv „Gospina krunica“. Enciklika pape Leona XIII. „Supremi apostolatus officio“ iz 1883. preporuča i naglašava krunicu kao marijansku molitvu. Ona to i jest. Leon XIII. u spomenutoj enciklici naglašava njezinu kristološku dimenziju. I pape Ivan XXIII., Pavao VI. i Ivan Pavao II. također će naglasiti tu dimenziju krunice. Pavao VI. će u duhu II. vatikanskog sabora, u apostolskom pismu „Marialis cultus“ iz 1974., istaknuti evanđeosko značenje krunice i njezino usmjerenje na Krista. Time se u prvi plan stavlja Kristova osoba. Papa Ivan Pavao II. je prigodom proglašenja 2003. Godinom krunice, objavio apostolsko pismo „Rosarium Virginis Mariae“ (2002.). Njegovo apostolsko pismo o krunici još preciznije opisuje svetopisamsko, teološko i povijesno značenje duhov-

nosti krunice. Ističe jednostavnost njezinih sastavnih dijelova koji sadržavaju dubinu cjelokupne evanđeoske poruke (br. 1), krunicu kao ulazak u Marijinu školu (br. 1), kao razmatranje ljepote Kristova lica i iskustvo dubine njegove ljepote. Po krunici vjernik crpi obilnu milost, primajući je gotovo iz samih ruku Otkupiteljeve Majke (br. 1).

Čemu ovi ispravci i „prikładne nadopune“ (br. 19)? Krunica kao molitveni oblik nije nastala odjedanput, već je nastajala kroz duže razdoblje kršćanske povijesti. Stoga su i razumljivi naglasci u različitim razdobljima i okolnostima te povijesti. Ispravcima i nadopunama nije se željelo nikoga povrijediti ili ukoriti, i nije riječ o prepirci je li krunica marijanska ili kristovska molitva. Molitva Zdravomarije stavlja nam pred oči Isusa, sad kao Sina Božjega, sad kao sina Djevičina (MC br. 46). Nadopuna krunice svjetlosnim otajstvima zaokružuje sadržaje razmatranja Kristova života između krštenja na Jordanu i njegove smrti. Ti važni događaji nisu bili obuhvaćeni u razmatranjima molitve krunice. Nadopune nisu bile nikakvo ispravljanje

nepravde, one su ponovno otkrivanje i produbljanje Kristova otajstva u molitvenom životu. Molitva Zdravomarije nije nastala odjedanput. Njezin prvotni oblik sažetak je dvaju događaja, Navještenja i susreta s Elizabetom dok je u svojoj utrobi nosila Sina Božjega (Lk 1,25-45). U srednjem vijeku molitva Zdravomarije proširuje se zazivom „Moli za nas grješnike...“ – najvjerojatnije po uzoru na molitvu srcem, „Isusovu molitvu“ u istočnoj Crkvi koja glasi: „Gospodine Isuse Kriste, Sine Božji, smiluj se meni grješniku“. Pretpostavlja se da ovo proširenje potječe od jednoga laičkog bratstva.

Pročišćavanje i domišljanje molitvenih oblika nije završeno. Nijedan molitveni oblik nije automatski zaštićen od zloporeba, pa tako ni molitva krunice. Naime, u međuvjerskim, bolje kazano međukršćanskim ratovima u srednjem vijeku bila je zlorabljena i krunica. Osim toga, nošenje krunice kao nekoga magijskog znaka (oko vrata ili danas u vozilima) a da se na toj krunici ne moli, može biti loša usluga kulturi molitve krunice. Krunica kao ukras ne ispunja svoj

smisao. Na njoj se „hodočasti prstima“ (Paul Baade) idući za Gospodinom od mjesta do mjesta njegova djelovanja, od jedne do druge njegove riječi i događaja spasenja. Imati krunicu a ne „zaposliti prste“ nije promicanje krunice, nego je moguće čak i suprotno. Prebiranje zrnaca na krunici nije puko brojenje izmoljenih molitava. Prsti koji prebiru krunicu nalaze putokaze koji molitelja uvijek dovedu pred Gospodinov križ. Krunica je stoga i napravljena tako da završava križem.

Kako je krunica kristološka molitva, molitva Kristu?

Krunica, „sažetak svega Evanđelja“ (RVM br. 18). Središte Evanđelja jest Isus Krist. Vrhunac molitve Zdravomarije upućuje nas: „Blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus“. Bog je u Mariji uzeo obličje čovjeka. On diše, kreće se, osjeća. Utjelovljena Božja Riječ nije više u nedostupnoj daljini, nije nekakva hladna ideja. Puni smo divljenja za to očitovanje Božje, i nesigurni smo da je stvarnost da Začetnik svega stvorenog može postati čovjek kao ja i ti. To će kršćane uvijek ispunjavati divljenjem i zbunjenošću. „Stoga molitva krunice ne umara ponavljanjem uvijek iste poruke da nam je Bog blizu; štoviše, Bog je uzeo tjelesno obličje; zemaljske crte; ne, Bog nam nije tuđ u našem životu; Bog zna kako nam je – iz vlastitog iskustva.“

Bog koji je rastao u utrobi jedne žene i odrekao se moći, čovjeku je darovao duboko dostojanstvo koje ga čini slobodnim. „Plod utrobe tvoje, Isus“ (Peter Modler). Moleći krunicu ponavljamo i pohranjujemo tu tajnu koja više nije tajna – doista, Začetnik svega je među nama. „Krunica nam to govori bez velika uzrujavanja, posve opušteno“ (Peter Modler).

Kako je krunica marijanska molitva? Činjenica da je središte čašćenja „plod Marijine utrobe“ nipošto nije razlogom da krunicu ne držimo marijanskom molitvom. Ona to ostaje jer je u Mariji posvjedočena Isusova zemaljska egzistencija. „Mi preuzimamo Marijino sjećanje“ (CVM br. 11): „Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu“ (Lk 2,19). Ona je već činila ono što mi danas činimo moleći krunicu. Ona je ta koja je izravno poznavala Sinovo lice. Krista, dakle, nitko ne može poznavati bolje od Marije. Stoga mi s njom učimo upoznavati Krista, s njom koja nastavlja svoje djelo navještanja Krista. Moleći krunicu sješli smo u njezinu školu, u njezinoj smo školi koja nas poučava razmatranju ljepote Kristova lica i iskustva dubine njegove ljubavi (RVM br. 1).

(Priredio i preveo fra Ivan Landeka, st.)

Andeo Euharistije

Na 13. svibnja proslavljena je 95. obljetnica prvog ukazanja u Fatimi. Na sv. Misi koju je suslavlilo nekoliko stotina svećenika iz cijeloga svijeta, sudjelovalo je preko 300.000 vjernika.

Ukazanja Kraljice Mira u Međugorju mnogi shvaćaju kao nastavak Fatime. Na to nas upućuje i Gospina poruka od 25. kolovoza 1991.: „Draga djeco! I danas vas pozivam na molitvu. Sad kao nikad, kad se počeo ostvarivati moj plan, sotona je jak i želi pomesti moje planove mira i radosti, te vam dati do znanja da moj Sin nije jak u svojim odlukama. Zato vas sve pozivam, draga djeco, da molite i postite još jače. Pozivam vas na odricanje za devet dana, tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi. Zovem vas, draga djeco, da sada shvatite važnost moga dolaska i ozbiljnost stanja. Želim spasiti sve duše i prikazati ih Bogu. Zato molimo, da bi se ostvarilo u potpunosti sve što sam započela. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“

Prije ukazanja Kraljice Krunice u Fatimi, vidiocima se ukazivao Andeo. Donosimo opis ukazanja Anđela Euharistije.

Jednoga dana, ujesen 1916., troje fatimskih pastira povelu je svoje stado na pašu. Nakon što su nešto blagovali, zaputili su se na molitvu točno na mjesto gdje im se Andeo ukazao prvi put.

Dok su molili molitvu koju ih je Andeo naučio (O Bože moj: Vjerujem u Te, klanjam Ti se, ljubim Te! Molim Te za oprost svima onima koji ne vjeruju, koji se ne klanjaju, koji se ne nadaju, koji Te ne ljube!), licem okrenuti prema zemlji, povrh njihovih glava ukazalo se jarko svjetlo. Djeca su ponovno ugledala Anđela koji je ovaj put držao kalež u lijevoj ruci. Presveta Hostija bila je nad njim, a kapi Presvete Krvi kapale su u kalež. Kalež je ostao lebdeći zajedno s Hostijom, a Andeo se prostro na tlu pokraj djece i ponavljao je sljedeću molitvu tri puta: „Presveto Trojstvo: Oče, Sine i Duše Sveti: Duboko Ti se klanjam i prikazujem Ti Predragocjeno Tijelo, Krv, Dušu i Božanstvo Isusa Krista, prisutno u svim svetojhraništima svijeta kao zadovoljštinu za sve uvrijeđe, svetogrda i nemar kojima Njega vrijeđamo. I snagom nemjerivih zasluga Njegova Presvetoga Srca i Bezgrješnoga Srca Marijina molim Te za obraćenje svih bijednih grješnika.“

Potom se Andeo podignuo, uzeo kalež i hostiju u svoje ruke te je podijelio svetu pričest Luciji, a Presvetu Krv Jacinti i Francisku riječima: „Uzmite i pijte Tijelo i Krv Isusa Krista, koji trpi strašne uvrijeđe od nezahvalnih ljudi.“ Potom se ponovno zajedno s djecom posljednji put prostro na tlo i ponavljao gornju molitvu Presvetomu Trojstvu tri puta.

Troje malih vidjelaca čuvalo je strogo tajnu o ukazanju Anđela. Zašto su to činili? Sestra Lucija je poslije rekla: „... zbog bolnoga iskustva za ukazanja god. 1915.“

Svi smo pozvani na mir

Chiara Perfetti iz Grčke u Međugorje je došla sa skupinom od dvanaest hodočasnika iz te zemlje. Svi su, osim Chiare, pravoslavni vjernici i svima je ovo prvo hodočašće u Međugorje. Razgovarali smo s Chiarom te s hodočasticama Dorom i Violetom.

Razgovarao Krešo Šego

Chiara, jeste li prije bili u Međugorju?

Chiara: U listopadu prošle godine prvi sam put bila u Međugorju. Tada sam hodočastila s mužem i dvoje prijatelja.

Kada ste i kako čuli za ukazanja Kraljice Mira i što Vas je potaknulo da dođete?

Chiara: Jedne sam noći sanjala nešto posebno. U snu sam vidjela jedan veliki vanjski oltar uz crkvu i bijeli Gospin kip. To mi je zaista bilo čudno, bila sam zbunjena. Za nekoliko dana nešto sam provjeravala na internetu i naišla sam na slike iz svoga sna: vidjela sam međugorski vanjski oltar s bijelim Gospinim kipom, ali i mnoge druge stvari iz svoga sna. Nisam imala dvojbe, odmah sam odlučila poći, što sam priopćila mužu. Hvala Bogu, muž nije bio protiv, rekao je da ide i on.

Što ste pomislili nakon sna?

Chiara: Bilo mi je sve to čudno, neobjašnjivo; san je na mene snažno utjecao. Uskoro, sanjala sam da se nalazim ispod velikog drvenog križa, što je bio dodatni motiv da pođem na hodočašće. Nakon drugog sna stalno sam mislila o ovom mjestu. Nije lagana odluka voziti se autom dvadeset sedam sati da biste došli do mjesta koje ste vidjeli u snu. Tom su prilikom sa mnom došli svi koje sam u tom snu vidjela – moj muž i dvoje prijatelja. Tako smo se našli kod vanjskog oltara, baš kao što je bilo u snu.

Što su Vam muž i prijatelji rekli kad ste odlučili poći u Međugorje?

Chiara: Nakon drugog sna prošla sam vrlo ozbiljnu operaciju u Italiji. Čvrsto sam vjerovala da ću ozdraviti i obećala sam u Međugorje poći čim se oporavim. I došla sam. A muž je, kako rekoh, podržao moju odluku. Prijatelji, naravno, nisu ništa znali o Međugorju, ali kad sam im sve ispričala, rado su pošli.

Koliko ste tada ostali?

Chiara: Dva dana. Bilo je naporno jer je trebalo prijeći tisuće kilometara, ali umor nisam osjećala.

I što ste doživjeli, kako je Međugorje utjecalo na Vas?

Chiara: Teško je sve opisati, ali jednostavno kazano, osjećali smo se kao da smo došli kući. Našli smo se u nepoznatu mjestu, a ništa nam nije bilo tuđe. Kao da u Međugorju živimo ne znam koliko godina. Samo ozračje čovjeka ovdje čini radosnim, a molitveni program i mjesta koja smo obišli obnavljaju čovjekovo biće. Toliko je u životu problema koji nas odvlače od vjere, od praktičnoga vjerskog života, a ovdje svega toga nestaje i uistinu shvaćamo da je Bog na prvom mjestu. Mislim da je to najveći plod škole Majke Božje.

Jeste li se nakon toga detaljnije upoznali s događanjima u Međugorju, s Gospinim porukama?

Chiara: Kad smo se vratili, počeli smo čitati i saznavati više o Međugorju, o 30 godina milosti, o čemu nismo ništa znali, što je velika šteta. Zahvaljujući suvremenim medijima, a prije svega internetu, ukazanja, poruke Kraljice Mira i plodove upoznala sam dosta detaljno. Pogotovo sam dosta materijala pronašla na svom materinskom, talijanskom jeziku.

Je li se nakon povratka u Grčku nešto promijenilo u Vašem životu i životu Vaše obitelji?

Chiara: Sve se promijenilo! I stalno sam mislila na to kad ću se vratiti u Međugorje. Također sam željela ovamo dovesti ljude koji su nam bliski. Poslije hodočašća u Međugorje molim više, a više moli i cijela moja obitelj. Otada imamo vremena i za molitvu i za prijatelje.

Kako izgleda Vaš molitveni život?

Chiara: U obitelji svaki dan molimo krunicu, što prije nikad nismo činili. Također postimo, muž posti svake srijede i petka o kruhu i vodi, a kad još malo ozdravim i budem jača, pridružit ću mu se.

Kad ste se vratili u Grčku, što ste pričali svojim znancima i prijateljima o ukazanjima u Međugorju?

Snimila Dragana Dugandžić

Chiara: Odmah smo napravili malu brošuru i poslali je prijateljima. Kad sam se vratila u Grčku, prvo pitanje moje svekrve bilo je jesi li vidjela Gospu. Odgovorila sam joj: Da. U svakoj osobi, u svakoj crkvi, u svakom kamenu, u svemu u Međugorju... Mir koji se ovdje osjeća može biti jedino od Boga. I često razmišljam i govorim upravo o miru na koji nas poziva Majka Božja, od prvih dana ukazanja do danas. Na mir smo svi pozvani, bez obzira na to gdje živjeli. To je veličanstveno jer smo svjedoci da je mira sve manje, i u čovjeku i u svijetu.

S hodočasticama s kojima ste došli idete na Misu, bili ste na Križevcu, na Podbrdu... Kako hodočasnici koje ste doveli doživljavaju crkvu, brda..., ipak je riječ o pravoslavnim vjernicima?

Chiara: Došli smo Gospi, a Gospa je jedna, i Bog je jedan. Mislim da između pravoslavničkih i katolika nema neke bitne razlike. Ponavljam, ovdje se osjećamo kao kod kuće, i u crkvi i na drugim molitvenim mjestima. Lijepo je biti u molitvenom zajedništvu s tolikim sabranim vjernicima. Ja i još jedan hodočasnik iz naše skupine preveli smo s talijanskog na grčki knjigu "Put križa" i posebno smo bili ganuti moleći uz Križevac. Vidjeli smo koliko je bitno doživjeti Isusovu muku na Kalvariji. Također smo doživjeli duboko smirenje na mjestu Gospinih ukazanja, na Podbrdu. Jednostavno, ovdje svatko nađe svoje mjesto, svoj mir.

Hoćete li nastaviti govoriti o Međugorju kad se vratite kući?

Chiara: Svakako. I nadam se da će nas idući put, a to će biti početkom listopada, Marijina mjeseca, doći znatno više, unatoč ekonomskoj krizi u mojoj domovini koja mnoge ostavlja bez prihoda za život. Duboka mi je želja da s nama dođe i naš župnik, koji je veoma otvoren za ukazanja. Jako je bitno da s nama bude svećenik koji govori grčki.

Jeste li govorili svećenicima u Ateni da ste bili u Međugorju?

Chiara: Svećenik kojem sam pričala o svom hodočašću rekao je da je njegov životni san doći u Međugorje. Trebao je sada doći s nama, ali je, nažalost, bio službeno spriječen.

U Chiarinoj skupini su Dora i Violeta, također iz Atene. Kratko smo i s njima razgovarali.

Kad ste čule za Međugorje?

Dora: Kad se Chiara prošle godine u listopadu vratila iz Međugorja, pričala nam je o ovom mjestu u kojemu se ukazuje Kraljica Mira. O ukazanjima Kraljice Mira dotle nisam ništa znala.

Violeta: O Međugorju sam također saznala od svoje prijateljice Chiare.

I što ste pomislile kad vam je Chiara pričala o nekom selu u BiH, u kojem se ukazuje Kraljica Mira?

Dora: Prva moja misao bila je kako bih bila sretna i blagoslovljena da mogu doći u takvo mjesto.

Ispunila se vaša želja. Što možete kazati o svojim dojmovima?

Dora: Već samim dolaskom osjećam veliku promjenu. Osjećam se tako lako, kao da sam druga osoba. Molitveno je ozračje neopisivo i takvo sam nešto doživjela prvi put u životu. Sutra putujemo natrag, ali ćemo večeras ostati na cjelonoćnom klanjanju Presvetom. Sretni smo i zahvalni Mariji da imamo takvu prigodu. Već sada razmišljam kad ću se opet vratiti u Međugorje.

Violeta: Mislim da smo svi došli pronaći sebe. Ja sam pronašla mir u sebi.

Je li vam poznato da se Gospa još uvijek svakodnevno ukazuje, a uskoro ćemo obilježiti i 31. obljetnicu ukazanja?

Dora: Da, znamo to. I također znamo da ćete uskoro obilježiti 31. obljetnicu ukazanja. Vi ste uistinu blagoslovljen narod, a Međugorje je blagoslovljeno mjesto.

Što vas se od molitvenog programa najviše dojmilo – Misa, krunica, klanjanje...?

Dora: Sve, sve. Svaki dan smo išli na englesku misu, jer većina nas govori engleski, a navečer smo redovito bili na molitvenom programu. Toliko mnoštvo vjernika, a svi smo kao sestre i braća bez obzira odakle tko dolazi i kojim jezikom govori!

Što ćete ispričati svojim kad se vratite u Atenu?

Dora: Mama i sestra sada su trebale poći sa mnom, trebali smo ići autobusom, ali je došlo do promjene plana, pa smo došli zrakoplovom. Reći ću svojim prijateljima i obitelji da obvezno pođu na hodočašće. Sada svima ovdje želim zahvaliti: svećenicima jer je molitveni program izvrsno organiziran, stanovnicima Međugorja jer su tako ljubazni i gostoljubivi... Čuvajte to! Svećenici su ovdje uistinu sluge Božje i sluge Gospine.

Violeta: Svi želimo odavde ponijeti dio blagoslova i milosti koju Bog daje preko svoje majke Marije. Nadam se da ćemo i mi biti blagoslovljeni da se u znatno većem broju ponovno vratimo. Voljela bih da vjernici u mojoj zemlji Gospine poruke mogu čitati na svom jeziku. Molit ćemo za to.

(Prevela Žana Rozić Bilal)

Međugorski „junaci“ koji šute i mole

fra Mario Knežević

Svaka priča ima svoje tihe „junake“ kojima biti junak nije namjera niti za tim teže. Nekima je dovoljno postojati i biti dio priče, zato da bi druge stvarali „junacima“. Nisu to situacije samo iz romana ili filmova. To je česta stvarnost života kojega rijetko ima u romanima i filmovima. Puno je samozatajnih, tihih i „nevažnih“ koji obilježavaju određene događaje. Takvu priču susrećemo u Međugorju, a priča o „malim“ ljudima čini se najvećom ako je pogledamo iskrenim očima.

U Međugorju ćete čuti priče o dolasku poznatih i slavni, koji će već dan poslije završiti na naslovnica dnevnoga tiska. U priložima o Međugorju čit ćete o brojnim suvenirnicama, prodavaonicama, pansionima, hotelima, građevinskim pothvatima, urbanističkom neredu, lošim prometnicama... Te priče lako prodiru u javnost, ali Međugorje ima i drugu stranu medalje a ona je, rekao bih, njegovo pravo lice.

U Međugorju ćete, ako su vam namjere dobre, vidjeti i prepoznati brojne tihe i predane molitelje, obitelji, skupine koje ničim ne žele plijeniti pozornost. Oni su se opredijelili za tihe svjedoke onoga što Gospa govori u porukama, na što nas neprestano poziva. Povremeno, s ciljanom namjerom, njih pokatkad namjerno tražim pogledom, a oni kao da se postide kad ih se primijeti! Naravno, nije ih sram što mole nego su, u svojoj poniznosti, zatečeni što su zamijećeni. Takvi doslovno shvaćaju i žive Isusov poziv da treba ući u skrovitost svoje sobe i moliti, a ne na trgove gdje će nas drugi zamijetiti. Ti tihi, a zapravo najsnažniji govornici, duša su ozračja molitve, meditacije, hoda koji se već dugi niz godina odvija u župnoj crkvi i podno Brda ukazanja i Križevca. Tihi molitelji mole za međugorske ispovjednike, propovjednike, vidiocne, vodiče, djelatnike, one koji odlučuju... Bez njih i njihovih molitava mnogo bi toga ostalo neizgovoreno na proročki način. Međugorske „proročice Ane“ i međugorski „stari Šimuni“ pričaju najiskreniju priču, koja ne može biti prešućena.

U ovu skupinu svakako spadaju i međugorski prakaraturi. Oni svednevice stoje na usluzi i ničim ne pokušavaju biti nametljivi. Njihov posao, koji rade besplatno i iz ljubavi, veliko je svjedočanstvo vjere i odanosti Cr-

Snimio Franjo Sušac

kvi. Oni jednostavno stoje na raspolaganju, bez potrebe da time utječu na bilo što. I kad bi imali izreći poneku kritiku ili komentar, ostaju suzdržani. Takav njihov stav usmjeren je k višim idealima jer su svjesni da stvarnost događaja u Međugorju nije od ovoga svijeta.

Uz spomenute, ne smijemo zaboraviti ni obitelji koje nije (a želi se nametnuti suprotno mišljenje) zahvatio samo duh turističkih djelatnika. Mnogi se ne shvaćaju kao ugostiteljski djelatnici nego kao svjedoci. Često smo u prilici čuti od hodočasnika kako su zadivljeni obiteljskom molitvom, odlascima na Misu, klanjanje, pobožnosti. Te obitelji ne brinu samo o želucima i tijelima svojih gostiju, nego prije svega o njihovu duhovnom stanju. Za ovakve su uvrjeda članci i prozivanja koja govore samo o tome kako se zarađuje i trguje. Srećom još uvijek, unatoč napadnome mentalitetu zarade, postoje oni koji imaju i više ciljeve: biti svjedoci! A na to je Gospa pozvala ponajprije župljane.

Uz obljetnicu ukazanja, i ovakva međugorska priča treba biti prepoznata jer ovaj svijet, bez obzira na nametnutu buku, najviše obilježavaju oni koji, na ponos ljudima i slavu Božju, šuteći čine velika djela. Stavimo ih, zauzvrat, u svoje molitve!

“Gdje sam ja, ondje ćete biti i vi” - iz Ivanovog Evanđelja

Kad bi svijet znao što to znači ljubiti Boga, pa makar i samo malo, svijet bi ljubio i svoga bližnjega. Ako čovjek ljubi Isusa, ako čovjek ljubi Krista, onda mora zakonom nužde ljubiti i sve ono što on ljubi. Nije li Isus Krist umro za sve ljude iz ljubavi? I dok preobražavamo svoje srce u Kristovo srce, osjećamo kako nas prožimaju njegovi učinci, a najveći je Isusov učinak ljubav, ljubav prema Očevoj volji, ljubav prema svakomu tko pati, tko nosi terete, prema bratu u daljini, pa bio on Englez, Japanac ili redovnik, ljubav prema Mariji. I napokon: Tko može shvatiti Kristovu ljubav? Nitko – ali ipak ima pojedinaca koji posjeduju male iskre – posve skrovito, zavijene posvema u šutnju, a da to svijet i ne zna.

Isuse moj, kako si dobar! Na čudesan način ti činiš sve dobro. Pokazuješ mi put, ti mi pokazuješ i cilj. Put je slatki križ, žrtva, samozataja, a ponekad i krvava borba koja svršava sa suzama na Golgoti ili u Getsemaniju. Gospodine, put znači također biti i posljednji, bolesnik, siromah... Ali što je sve to - naprotiv!... Ta su odricanja ugodna ako se po njima rađaju u duši ljubav, vjera i nada, i tako ti stvaraju ruže od trnja.

A razlog? Razlog si ti, i samo ti. Razlog je tebe zauvijek posjedovati u nebesima, s Marijom, sa svima anđelima i svetima. Ali što će biti gore, u nebesima? Da bi slabije, da bi slabije i strašljivce – od kojih sam i ja jedan – ohrabrio, ti se ponekada očituješ duboko u srcu i govoriš mi: Što tražiš? Što želiš? Za kim vapiješ? Ustani i pogledaj tko sam ja: Ja sam Istina, ja sam Život!... I onda ćeš ti, Gospodine, ispuniti dušu svojih sluga neizrecivom slašću o kojoj čovjek u tišini, tajmice trajno razmišlja, koju čovjek jedva može opisati. Isuse moj, koliko te ljubim, makar sam ovakav kakav jesam. I što sam siromašniji i bjedniji, tim te više ljubim. Uvijek ću te ljubiti, trajno ću se privijati uz tebe i ne želim te više nikada ispustiti: I ne znam kako bih to mogao izreći.

Duhovni spisi (1938.)

Sv. Rafael Arnáiz Barón (1911. – 1938.), španjolski cistercit, živio nepunih 27 godina, mistik i duhovni pisac, koga je Ivan Pavao II. preporučio mladima kao uzor. Isti ga je papa proglasio blaženikom 27. rujna 1992., a 11. listopada 2009. papa Benedikt XVI. proglasio ga je svetim.

Molitva

Gospodine Isuse,
Ti danas izgovaraš moje ime.
Danas ti ja dajem svoje ime.
Gospodine Isuse,
moje je ime upisano u Tvojim ruci
i Ti ga neprestano pratiš i izgovaraš.
Gospodine, znam da mojim imenom
želiš blagosloviti ovaj svijet.

Oče koji si na nebu,
toliko si ljubio svijet
da si mu dao svog jedinog Sina.
Oče koji si na nebu,
toliko si ljubio svijet
da si mu dao svakoga od nas.
Oče koji si na nebu,
Ti neprestano želiš pokazivati svijetu
koliko ga voliš preko svakoga od nas.
Oče koji si na nebu,
hvala Ti za svaki trenutak
kad sam ja bio iskra Tvoje ljubavi u svijetu.

Gospodine Isuse,
hvala Ti za sve ljude koji su u Tvoje ime
došli u moj život i donijeli mi blagoslov.
Gospodine Isuse, blagoslovi me i posveti iznova,
da i ja u Tvoje ime mogu blagoslivljati ljude.
Gospodine, izliječi i posveti
sve one koje sam povrijedio.
Gospodine, posveti moje riječi koje izgovaram
od početka do kraja dana,
da to budu riječi Tvog blagoslova.

Hvala Ti, Marijo,
jer si neprestano na slavlju moga života,
i vidiš kad nedostaje vina.
Zato Te molim, Gospodine,
daj mi milost da uvijek pozivam
Tebe i Mariju na slavlje svoga života.
Gospodine, molim Te za milost
da uvijek poput Tebe i Marije
i ja budem na slavlju života ljudi.

Fra S. K.

Snimila Lidija Paris

**Mozaik *Majke Crkve* na
Apostolskoj palači u Vatikanu,
u neposrednoj blizini
papinskih odaja,
koji je na svetkovinu
Bezgrješnoga Začeca 1981.
blagoslovio Ivan Pavao II.**

